ZIMA | 2018/19

ČASOPIS FAKULTNÍ NEMOCNICE OLOMOUC

NEM Magazín

fotoreportáž

VĚNCOVÁNÍ

Charitativní akce pomáhá malým pacientům

Bufet pod porodnicí nabízí domácí klasiku

strana 4

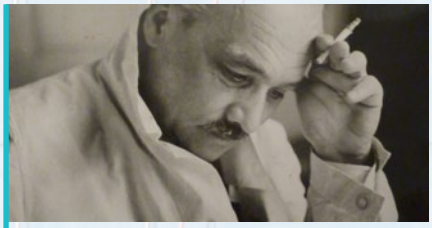

Charakterní primář se srdcem závodníka

strana 10

Neurochirurgům asistuje O-rameno

strana 16

FAKULTNÍ NEMOCNICE OLOMOUC

PF2019

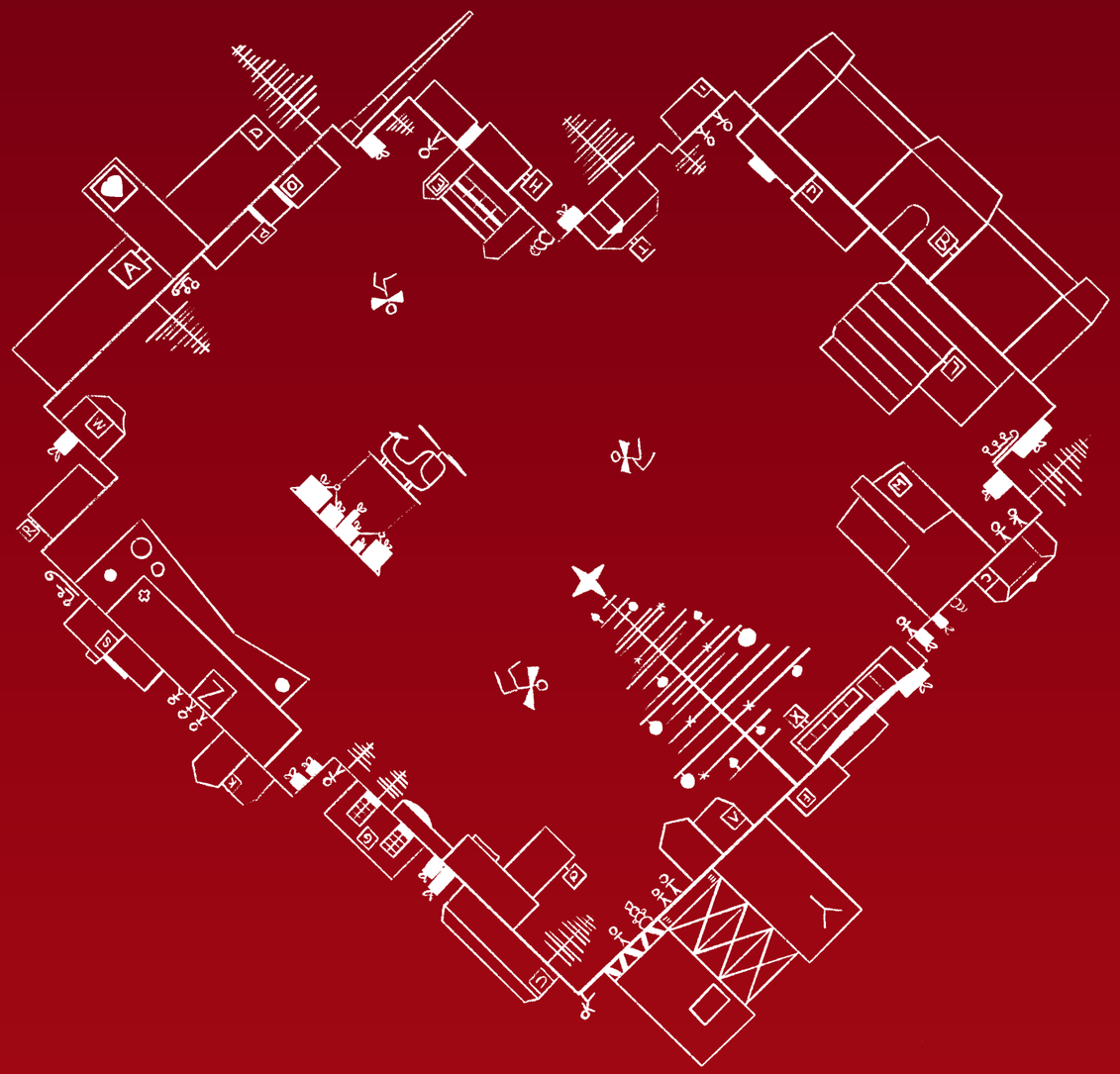

Ať se Vám v novém roce daří od A do Z,
to Vám přejeme z celého našeho srdce.

Fakultní nemocnice Olomouc

úvodní slovo

Roman HAVLÍK
ředitel Fakultní nemocnice Olomouc

Vážení čtenáři,

nejnovější číslo našeho časopisu NemMAGAZÍN, které právě držíte v rukou, vychází v době, kdy již starý rok předal vládu tomu novému. Bývá to obvykle čas, kdy se ohlížíme a bilancujeme, ale také plánujeme vše, čeho bychom v tomto roce chtěli dosáhnout. A nejinak je tomu i u nás ve Fakultní nemocnici Olomouc.

Na rok 2018 budeme vzpomínat zejména jako na období velkých investic. Právě do nich totiž zamířilo více než 600 milionů korun, což je na naši nemocnici mimořádné číslo. Do značné míry to samozřejmě souviselo s dokončením nejmodernější budovy v areálu Fakultní nemocnice Olomouc, nového sídla II. interní kliniky - gastroenterologické a geriatrické, jejíž vybudování stálo bezmála 400 milionů. Neméně významné však byly i další investiční akce, zejména obnova přístrojového vybavení s podporou evropských dotací za více než 120 milionů korun nebo zakoupení nové generace operačního robotického systému da Vinci, který zachraňuje lidské životy především v urologii a gynekologii, za téměř 50 milionů.

Také v letošním roce nás čekají důležité investiční akce. Dokončena hned v jeho úvodu byla zcela nová jednotka Následné intenzivní péče a Dlouhodobé intenzivní ošetřovatelské péče a začala stavba pavilonu pro ambulance a stacionář Hemato-onkologické kliniky. K většímu komfortu návštěvníků i pracovníků nemocnice přispěje vybudování parkovišť pod Dětskou klinikou a lékárnou s devadesáti místy k stání a také nového vjezdu z Hněvotínské ulice.

Chod nemocnice však není jen budování nových klinik a pavilonů, ale především péče o pacienty a jejich zdraví. A protože naším hlavním cílem je, aby tato péče byla co nejkvalitnější, připravili jsme novou desetiletou strategii Fakultní nemocnice Olomouc. Její cíle jsme začali plnit už v roce 2018 a vrcholit bude rokem 2028. Stěžejními pilíři strategie jsou hodnoty, na nichž chceme stavět. Na prvním místě je to právě pacient, který stojí vždy v centru naší pozornosti. Dále jsou to zaměstnanci a v neposlední řadě je to efektivita procesů, jejich zjednodušování a směřování tak, aby vedly k ještě kvalitnější a bezpečnější péči. Budu velmi rád, pokud nad novou strategií vznikne diskuse, z níž vzejdou další podnětné nápady.

S novým rokem bych chtěl poděkovat všem těm, kdo naši nemocnici rozvíjejí. Na prvním místě jejím zaměstnancům, jejichž práce si velmi vážím. A jsem rád, že jim to umíme vracet. Vždyť v anketě, ve které bylo hodnoceno 39 nejvýznamnějších zaměstnavatelů v kraji, byla Fakultní nemocnice Olomouc vyhodnocena jako druhý nejlépe vnímaný zaměstnavatel.

Přeji vám, abyste stejně jako my mohli vzpomínat na rok 2018 v dobrém a s hrdostí. A do toho s číslicí 2019 jen to nejlepší, především pevné zdraví!

tiráž

FAKULTNÍ NEMOCNICE OLOMOUC

Vydává Fakultní nemocnice Olomouc, I. P. Pavlova 6, 775 20 Olomouc
IČO: 00098892. **Registrační značka:** MK ČR E 17254
Vychází čtyřikrát ročně. Toto číslo bylo vydáno 7. února 2019.

Redakce
Adam Fritscher, Petr Bielesz, FN Olomouc, I. P. Pavlova 6, 779 00 Olomouc
tel.: (+420) 558 442 489, (+420) 734 180 876, **e-mail:** info@fnol.cz, **web:** www.fnol.cz

Grafické zpracování a fotografie (není-li uvedeno jinak)
Dalibor Janeček, Fakultní nemocnice Olomouc

Foto na titulní straně
Instalace nového loga na věž chirurgického monobloku. Foto: Dalibor Janeček

Tisk
Integraf, s.r.o.

obsah čísla

ÚVODNÍ SLOVO
strana 3

AKTUALITY
strana 4 – 7

PŘÍBĚH SE ŠŤASTNÝM KONCEM
strana 8 – 9

Z HISTORIE NEMOCNICE
strana 10 – 11

FOTOREPORTÁŽ
strana 12 – 15

TECHNIKA VE SLUŽBÁCH MEDICÍNY
strana 16 – 17

ROZHOVOR S OSOBNOSTÍ
strana 18 – 21

PŘEDSTAVUJEME:
CENTRUM ASISTOVANÉ REPRODUKCE
strana 22 – 23

PŘEDSTAVUJEME: AMELIE, Z.S.
strana 24

LIDÉ V NEMOCNICI
strana 26 – 27

PÍŠETE NÁM
strana 28 – 29

KŘÍŽOVKA / PRO DĚTI
strana 30 – 31

ORIENTAČNÍ PLÁN NEMOCNICE
strana 32

LÉKAŘI FN OLOMOUC ODVEDLI SKVĚLOU PRÁCI
strana 8 – 9

EVA KUBĚNOVÁ RADÍ ŽENÁM JAK KOJIT
strana 26 – 27

krátce

NOVOROZENECKÉ ODDĚLENÍ MÁ TŘINÁCT NOVÝCH ŽIRAF

Třináct špičkových kombinovaných inkubátorů, kterým se přezdívá Žirafa, převzali v listopadu pracovníci Novorozeneckého oddělení FN Olomouc. Přístroje za necelých jedenáct milionů korun jsou součástí zbrusu nového vybavení, které toto oddělení a také Porodnicko-gynekologická klinika získá zásluhou bezmála sedmdesátimilionové evropské dotace. Díky ní se mimo jiné během roku 2019 podaří kompletně obměnit přístrojové vybavení novorozenecké intenzivní péče.

Poslední takto velká obměna byla přitom naposledy provedena v roce 1997. „Od té doby už se jednotlivé přístroje jen postupně doplňovaly," vzpomíná primář Novorozeneckého oddělení FN Olomouc MUDr. Lumír Kantor, Ph.D., který o velkou dotaci z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) usiloval již od roku 2013, kdy se stal předsedou České neonatologické společnosti. „Je to vůbec první velká dotace pro perinatologii a neonatologii, přičemž v roce 2014 už málem hrozilo, že tento záměr padne. Nakonec to trvalo ještě několik let, ale nyní již je více než miliarda korun k dispozici všem dvanácti perinatologickým centrům v České republice," konstatuje spokojeně MUDr. Kantor, jenž je nově předsedou Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku Senátu Parlamentu ČR a má tak možnost aktivně ovlivňovat úroveň porodnické a novorozenecké péče nejen v olomoucké fakultní nemocnici.

Novorozenecké oddělení z dotace pořídí také speciální vozíky s kyslíkovou bombou a plicní ventilací nebo lůžka s přístroji pro resuscitaci novorozeňat. Do porodnice zase poputují třeba porodní lůžka, monitory životních funkcí, lůžka, transportní lehátka a křesla či operační stoly. Celá evropská dotace, která pokrývá 85 procent všech nákladů, má být vyčerpána během letošního roku. Deseti procenty přispěje státní rozpočet a pět procent půjde z vlastních zdrojů nemocnice.

Jak na komplikovanou obezitu? **Poraďte se v Bari klubu**

Lidé, jež dlouhodobě trápí obezita a kteří zvažují podstoupení chirurgického výkonu k její léčbě, se mohou pravidelně setkávat v obezitologické ambulanci III. interní kliniky - nefrologické, revmatologické a endokrinologické FN Olomouc v rámci takzvaného Bari klubu. Jedná se o dobrovolná setkávání zájemců o zákrok, kteří by si rádi přišli poslechnout zkušenosti od již odoperovaných pacientů a zároveň mohou zkonzultovat svůj stav s odborníky.

„Setkání pořádá tým lékařů z naší ambulance ve spolupráci s chirurgem, edukační sestřičkou, nutričními terapeutkami a také psycholožkou. Pacienti mohou na tomto neformálním setkání prodiskutovat veškeré problémy, výhody i nevýhody bariatrických výkonů, o kterých by se odborníci ani ostatní pacienti dost možná nedozvěděli," řekla MUDr. Ľubica Cibičková, Ph.D. z obezitologické ambulance III. interní kliniky - nefrologické, revmatologické a endokrinologické FN Olomouc.

Setkání Bari klubu se konají vždy každou třetí středu v měsíci na III. interní klinice. „Může k nám přijít opravdu kdokoliv, kdo má zájem dozvědět se něco více o bariatrických operacích, diskutovat a klást dotazy jak těm, kteří takovou operaci již podstoupili, tak přítomnému odbornému personálu. Není potřeba se dopředu nikde hlásit či registrovat, stačí prostě přijít," uzavřela lékařka.

Změna v bufetu pod porodnicí. **Nabízí domácí klasiku**

Nový nájemce otevřel v říjnu proměněný bufet pod Porodnicko-gynekologickou klinikou Fakultní nemocnice Olomouc. Firma GrandLahůdky s.r.o. ze Samotišek sází hlavně na klasický sortiment, který domácí zákazník v rychlém občerstvení očekává. Příchozí tak mohou vybírat mezi různými druhy chlebíčků a obložených baget, pestrou nabídkou čerstvého slaného a sladkého pečiva a zákusků. Samozřejmostí jsou cukrovinky, tedy čokolády, bonboniéry nebo bonbóny.

Více než bohaté je však také menu hotových jídel a polévek. Cena hotovek je 85 korun, polévky pak stojí 30 korun. „Většinu zboží naše firma také vyrábí. To se týká pečiva, baget, chlebíčků, ale taky hotových jídel a polévek. Všechno je čerstvé," vyzdvihla vedoucí provozovny Libuše Klimšová. „Nabídku hotovek budeme samozřejmě obměňovat. Zákazníci si přitom mohou jídlo sníst tady nebo si je odnést i s sebou v boxu. Můžeme jim také porci v boxu ohřát," dodala. Nový bufet Grand má otevřeno v pracovní dny od 7 do 18 hodin, v sobotu a neděli pak od 8 do 17 hodin.

» **Bufet pod porodnicí nově provozuje firma GrandLahůdky s.r.o.**

Fakultní nemocnici nemůžete minout. Označuje ji nové desetimetrové logo

Nové desetimetrové logo Fakultní nemocnice Olomouc od října doslova svítí z prosklené věže chirurgického monobloku. Na deinstalaci starého loga a umístění nového pracovali zaměstnanci specializované firmy zhruba dva týdny. Současná grafika je stejně jako původní natištěná na speciální odolné fólii, ovšem na rozdíl od předcházejícího polepu pracuje výhradně s motivem srdce a nezahrnuje již název zdravotnického zařízení. Nový symbol se na skleněném obvodovém plášti výtahových šachet, které vedou ke střešnímu heliportu, objevil téměř přesně po devíti letech. Díky umístění a rozměru 9,63 na 8,78 metru je polep dobře viditelný i ze vzdálenosti několika kilometrů z mnoha míst v Olomouci, zvláště pak při příjezdu po Velkomoravské ulici.

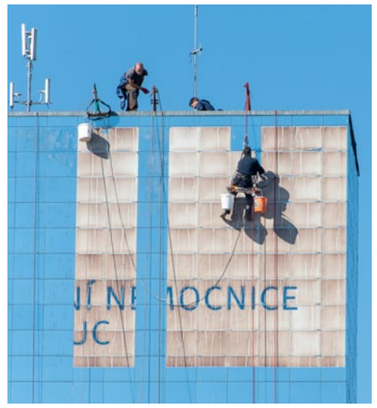

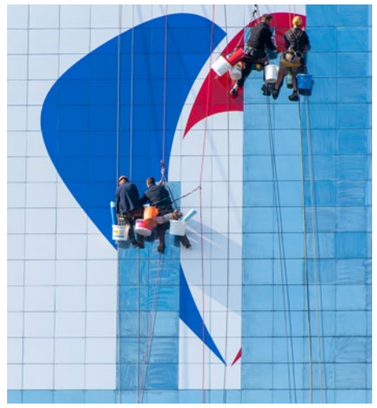

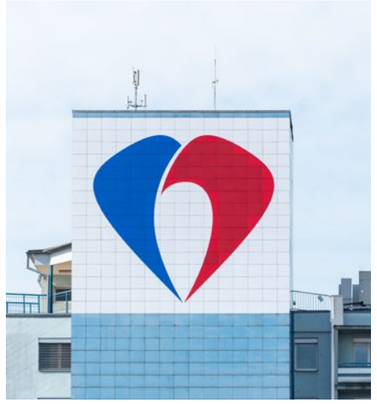

» **Výměna polepu zabrala specializované firmě dva týdny.**

Poradna Hořec nově sídlí v budově II. interní kliniky

Nové prostory poradny Hořec byly na začátku listopadu symbolicky předány k užívání v novostavbě II. interní kliniky - gastroenterologické a geriatrické. Pracovně kaplanů a pietnímu místu v přízemí budovy požehnal pomocný biskup a generální vikář olomoucké arcidiecéze Mons. Josef Nuzík. Při příležitosti Památky zesnulých se uskutečnilo nejen slavnostní otevření nové poradny, ale také tradiční pietní setkání Vzpomínat s láskou v nemocniční kapli v chirurgickém monobloku v budově A.

» **Novým prostorám požehnal Mons. Josef Nuzík.**

„Vnímám, že my lékaři jsme až příliš úzce specializovaní na tělo, na hmotu. Proto jsem vděčný za to, že ve fakultní nemocnici kaplany a duchovní službu máme. Je totiž škoda nevyužít kompletní potenciál člověka. Často se snažíme přírodu přechytračit, ale měli bychom prokázat větší pokoru. A pokud si to uvědomíme, mohli bychom dokázat mnohem víc," řekl při slavnostním otevření nových prostor poradny Hořec ředitel FN Olomouc prof. MUDr. Roman Havlík, Ph.D.

„Jsem vděčný za to, že je v nemocnici poradna Hořec, místo, kde člověk v těžké situaci není sám, kde mu může stát někdo po boku a pomoci," uvedl generální vikář olomoucké arcidiecéze Mons. Josef Nuzík.

Poradna Hořec funguje ve Fakultní nemocnici Olomouc od roku 2015. Nemocniční kaplani zde poskytují bezplatné pastorační poradenství, psychosociální podporu a doprovázení v prožívání obtížných situací souvisejících s nemocí nebo ztrátou blízkého. Ze sedmi nemocničních kaplanů jsou tři zároveň certifikovanými poradci pro pozůstalé.

krátce

MIKULÁŠ NADĚLIL TAKÉ PACIENTŮM

Tři mikulášské družiny se vydaly 5. prosince na pouť za pacienty Fakultní nemocnice Olomouc. S drobnými dárečky se po areálu rozešli dobrovolníci z Dobrovolnického centra FN Olomouc a Internet poradny. „Dobrovolníci navštívili více než dvě stě pacientů na deseti klinikách. Ke správné nadílce samozřejmě patří koledy, básničky a hlavně dobrá nálada. Nic z toho nechybělo," řekla Petra Stejskalová z Odboru hlavní sestry, která koordinuje činnost Dobrovolnického centra FN Olomouc.

Rekord na Transfuzním oddělení:
Krev darovalo téměř šedesát vojáků

» **Vojáci z Bučovic darovali v Olomouci krev již podruhé.**

Na Transfuzním oddělení Fakultní nemocnice Olomouc bylo v úterý 4. prosince plno. Darovat krev přijeli vojáci ze 74. lehkého motorizovaného praporu Bučovice. Nejcennější tekutinu nakonec mohlo darovat 57 příslušníku armády, přičemž 43 z nich ji darovalo poprvé. V zásobách nemocnice tak přibylo bezmála 27 litrů krve. Byl to nejpočetnější skupinový odběr v historii Transfuzního oddělení FN Olomouc.

Bučovičtí vojáci se na olomouckou „transfuzku“ nevypravili poprvé. Již v lednu roku 2018 si to zkusili poprvé. Tehdy jich přijelo celkem devětatřicet. Na prosincový rekordní odběr přijeli vojáci převážně z 3. pěší roty, 2. pěší roty a velitelské roty bučovického 74. lehkého motorizovaného praporu. Hlavním motivem byla podle tiskové mluvčí praporu rotmistryně Lucie Stehlíkové pomoc při záchraně lidských životů. „Záchrana životů a služba vlasti je ostatně poslání armády,“ zdůraznila s tím, že vojáci se k účasti na odběru hlásili dobrovolně. „Dneškem však spolupráce s olomouckým transfuzním oddělením nekončí. Chceme z hromadných odběrů udělat tradici,“ dodala mluvčí.

Pro Transfuzní oddělení byl rekordní skupinový odběr velká výzva. „Omezili jsme všechny odběry, věnovali jsme se výhradně naší armádě,“ uvedla primářka MUDr. Dana Galuszková, Ph.D. MBA. „Za návštěvu bučovických vojáků jsme velmi vděční, našim pacientům věnovali nejkrásnější vánoční dárek. V prosinci se totiž každoročně omezují dodávky z odběrových středisek a zásoby krve se tenčí. Díky dnešnímu hromadnému odběru se ale nemáme čeho obávat,“ ubezpečila Galuszková.

» **Primářka MUDr. Dana Galuszková, Ph.D. MBA.**

» **Iniciátorem hromadného odběru byl zdravotník roty rotmistr Rostislav Plašťák.**

Pod lékárnou vzniká nové parkoviště

V areálu Fakultní nemocnice Olomouc přibudou na jaře dvě nová parkoviště. Tolik potřebné plochy pro odstavení automobilů vyrostou na pozemcích pod lékárnou v ulici I. P. Pavlova a také pod Dětskou klinikou v sousedství Vojanovy ulice. Dohromady nabídnou 119 míst k stání.

Jako první byla zahájena stavba menšího parkoviště u lékárny. „Stavbu jsme zhotoviteli předali 7. ledna s tím, že hotovo by mělo být do 90 dnů, pokud nám to umožní klimatické podmínky. Zároveň se omlouváme všem návštěvníkům a zaměstnancům nemocnice za přechodně zhoršené podmínky v místě stavby, zejména za vyšší hlučnost a prašnost,“ uvedl Ing. Otakar Spáčil z Odboru investic FN Olomouc. Práce na parkovišti s 29 místy (z toho dvěma pro ZTP) provádí firma SWIETELSKY za 2,43 milionu korun.

V dohledné době začne rovněž stavba velkého parkoviště pod Dětskou klinikou se samostatným vjezdem z Vojanovy ulice. Kapacita této parkovací plochy bude 90 míst, z toho pět jich bude vyhrazeno pro hendikepované občany.

» **Parkoviště pod lékárnou by mělo být hotové na začátku dubna.**

Den prevence se vydařil.
Pro informace přišly stovky lidí

Úspěch. Takto jednoznačně lze hodnotit Den prevence, který počátkem října uspořádala v obchodní galerii Šantovka Fakultní nemocnice Olomouc. Příležitost dozvědět se užitečné informace z různých oblastí péče o zdraví využilo několik stovek lidí. Jak dokazují kladné ohlasy ze strany veřejnosti i edukačních sester a zdravotníků z patnácti zastoupených klinik a oddělení, Den prevence se osvědčil jako smysluplný a atraktivní formát pro osvětovou akci.

„Chci poděkovat všem kolegyním a kolegům za skvělou přípravu. Myslím, že vše proběhlo ke spokojenosti naší, ale hlavně zájemců z řad veřejnosti, kteří se u našich stánků zastavili,“ zhodnotila Den prevence Mgr. Petra Stejskalová z Odboru hlavní sestry FN Olomouc, která měla organizaci akce na starosti. O úspěšnosti prezentace činnosti největšího zdravotnického zařízení v Olomouckém kraji svědčí například fakt, že o dárcovství krve projevilo vyplněním dotazníku zájem více než sto lidí.

„Zastavila jsem se u několika stanovišť a všechny sestry byly velmi milé vstřícné, usměvavé a odpověděly mi na všechny otázky. Navíc jsem si odnesla spoustu skládaček a informačních materiálů. Bylo to skvělé,“ chválila Den prevence jeho návštěvnice Ilona Müllerová.

Fakultní nemocnice Olomouc využila frekventované prostory Šantovky také 15. listopadu, a to pro Světový den STOP dekubitům. O pět dnů později se na stejném místě připojila ke Světovému dni chronické obstrukční plicní nemoci, během nějž mohli kolemjdoucí využít bezplatné funkční vyšetření plic (spirometrii).

» **Možnost prezentovat svou činnost a předat zájemcům edukační materiály využilo patnáct klinik a oddělení FN Olomouc.**

krátce

MALÁ NINA
PŘIŠLA NA SVĚT UŽ DVĚ HODINY PO SILVESTROVSKÉ PŮLNOCI

» **Nina Romášková.**

Zatímco v roce 2018 se na Porodnicko-gynekologické klinice Fakultní nemocnice Olomouc čekalo na první miminko téměř až do novoročního poledne, v roce 2019 bylo o „vítězi“ rozhodnuto už v čase 2.09. To totiž poprvé spatřila světlo světa Nina Romášková z Lipové na Prostějovsku. Holčička vážila při bezproblémovém porodu 3780 gramů a měřila 51 centimetrů.

Jak sdělila šťastná maminka Karolína Romášková, Nina je již třetím přírůstkem do rodiny. „Máme už chlapce a dívenku ve věku pět a půl a dva a půl roku. Už se byli na Ninu podívat a byli nadšení. Jen chlapec nebyl příliš spokojený se jménem. Myslel si totiž, že holčičku pojmenujeme Jiřinka. Ale Nina bylo jediné jméno, na kterém jsme se s manželem shodli,“ usmívá se Karolína Romášková.

Prvním olomouckým občánkem roku pak byl Josef Spurný, který se narodil 1. ledna 2019 v 17 hodin a 18 minut. Rodičům pogratulovali primátor města Mgr. Miroslav Žbánek, MPA a ředitel FN Olomouc prof. MUDr. Roman Havlík, Ph.D. A samozřejmě nepřišli s prázdnýma rukama, s sebou měli dárky pro miminko i květiny pro novopečenou maminku.

» **Rodičům Josefa Spurného pogratulovali primátor Miroslav Žbánek a ředitel FN Olomouc Roman Havlík.**

příběh se šťastným koncem

RUDOLF HANSGUT: LÉKAŘI FN OLOMOUC ODVEDLI PERFEKTNÍ PRÁCI

» **Rudolf Hansgut měl v srpnu vážnou nehodu. Při cyklistickém výletu jej srazila dodávka. Utrpěl těžké polytrauma. Lékaři považovali jeho stav za kritický až beznadějný.**

Byl to jeden z mnoha horkých dnů loňského léta. Když vášnivý sportovec Ing. Rudolf Hansgut se svým nejlepším kamarádem vyráželi z Olomouce na další cyklistickou vyjížďku, nic nenasvědčovalo tomu, že by něco mělo zhatit jejich radost z tréninku. Jenže středa 1. srpna byla pro oba padesátileté muže osudová. Krátce před druhou odpoledne je u Hrdibořic na Prostějovsku zezadu srazila dodávka. Kamarád Rudolfa Hansguta na místě zahynul. On sám utrpěl těžké polytrauma: vícečetné pohmoždění mozku, poranění krční a hrudní páteře, sériové zlomeniny žeber, zlomeniny dolní čelisti, lopatky, kloubní jamky stehenní kosti, pohmožděné plíce, pneumotorax, měl zlomený nos a vyražené zuby... Jeho stav byl kritický, selhávaly základní životní funkce, vyhlídky na přežití nedobré. Dnes, půl roku po nehodě lékaři v souvislosti s jeho případem hovoří o neuvěřitelném štěstí, skvělé práci všech zapojených zdravotníků, ale také o silné vůli a důležitosti fyzické kondice.

Táta tří holek přiznává, že vracet se k srpnové nehodě je pro něj stále příliš citlivé. „Zemřel můj nejlepší kamarád. Taky měl tři děti, rodina to pochopitelně nese velmi těžce. Nerad na to vzpomínám. Ale na druhou stranu chci poděkovat všem, kteří mi zachránili život," vysvětluje, proč souhlasil s rozhovorem. Přizval si k němu i nejstarší dceru Veroniku, a to nejen proto, že je studentkou 6. ročníku medicíny, ale také proto, že po nehodě byl v bezvědomí a následně kvůli závažnosti zranění udržován v umělém spánku. „Takže si z těch dnů nic nepamatuju. Měl jsem prostě domlácené celé tělo. Dnes ale vím, že to, co se lékařům a všem zdravotníkům podařilo, je zázrak," dodává přesvědčeně.

Případ Rudolfa Hansguta je podle MUDr. Martina Gabryše z JIP Neurochirurgické kliniky Fakultní nemocnice Olomouc příkladem toho, že pokud jsou všichni lidé na pravém místě a dělají práci pořádně, vše může dopadnout dobře. „Stav pana Hansguta byl skutečně kritický. Měl ale štěstí, že na sebe jednotlivé záchranné a zdravotnické úkony dobře navazovaly, od lékaře z letecké záchranky, který jej dobře zajistil na místě, přes naše Oddělení urgentního příjmu až k dalším pracovištím fakultní nemocnice. Byla to skvěle odvedená týmová práce," popisuje lékař z Neurochirurgické kliniky, kde vzhledem k dominujícímu zranění hlavy a páteře o Rudolfa Hansguta pečovali tři týdny po nehodě. „Jeho život nejvíce ohrožovalo poranění mozku a mozkový otok. Mozek je uzavřený v lebce a v případě poranění začíná nabývat na objemu. Prostor, kam se může rozpínat, je ale pochopitelně omezený. A pak se rozpíná jakoby dovnitř. V mozkovně narůstá tlak, stlačovány jsou cévy, které mozek prokysličují. A tím se uzavírá bludný kruh. Čím více se stlačují cévy, tím méně jde kyslíku do mozku a pacienta to může zabít," vysvětluje MUDr. Gabryš. Lékaři proto Rudolfu Hansgutovi do hlavy implantovali tzv. ICP senzor, který měří tlak v mozku a stupeň mozkového otoku.

Na léčbu nakonec zareagoval dobře, takže akutní operace mozku nebyla nutná. Operační výkon si však vyžádala nestabilní, tříštivá zlomenina prvního bederního obratle, roztržená ploténka mezi šestým a sedmým krčním obratlem a později ještě odsátí tekutiny patologicky vytvořené pod tvrdou plenou mozku. Anestezii pak využili také stomatochirurgové, kteří stabilizovali dvojitou zlomeninu dolní čelisti a ošetřili poraněné zuby.

Zatímco fyzický stav se pomalu stabilizoval, vrásky lékařům přidělávala psychika. Po závažných poraněních hlavy totiž bývá zásadní tzv. psychoorganicita, tedy míra změny psychického stavu pacienta v důsledku poškození mozku. Může se totiž chovat naprosto neadekvátně. A bohužel v tomto případě psychoorganicita dominovala, pacient byl zmatený a neklidný. Lékaři jej museli i trochu tlumit, protože hrozilo sebepoškození a nepoznával ani svou rodinu. Neexistuje ale žádný zázračný lék, který by dokázal „zregenerovat" poškozené části mozku. „Je to jen o čase, rehabilitaci a věříme, že se na zlepšování psychoorganicity podílela i basální stimulace, což je koncept podpůrné ošetřovatelské léčby, který v podobných stavech používáme," dodává MUDr. Gabryš.

Přestože měl po probuzení z umělého spánku Rudolf Hansgut s identifikací nejbližších potíže, manželka a dcery trávily u jeho lůžka všechny návštěvní hodiny nebo na oddělení často telefonovaly. „Obrovský dík patří sestřičkám. Vždycky s námi skvěle komunikovaly. Maminka volala minimálně dvakrát denně, přesto byly vždy příjemné," děkuje personálu Neurochirurgické kliniky Veronika Hansgutová. Samotný Rudolf Hansgut dobře ví, že právě v rodině měl a má obrovskou oporu. „Nejvíce to ´odnesla´ manželka, všechno spadlo na ni a ze začátku ani nevěděla, jestli vůbec přežiju. Rodina pro mě byla a je kotva, která mě udržela při životě," uvědomuje si vášnivý sportovec, který se od deseti let závodně věnoval cyklistice. „Teď už to samozřejmě není na takové úrovni jako dřív, ale pořád se snažím něco dělat. Jezdím na kole, běhám, plavu, dělám triatlon. Takže mám spoustu kamarádů ze všech jmenovaných disciplín," popisuje své sportovní aktivity.

A přátelé ze sportovního prostředí spolu s kolegy z práce jej po celou dobu jeho pobytu v nemocnici rovněž podporovali. „Na návštěvě se nás jednou sešlo i s tátovými kamarády skoro patnáct. Sestřičky se hodně divily," směje se dcera Veronika. „Když se s takovou obrovskou podporou setkáte, drží vás to nad vodou," doplňuje Rudolf Hansgut. Sport a fyzická kondice je přitom významný faktor, díky kterému přežil. „Jeho prekondice má jednoznačně velký podíl na tom, že to dopadlo dobře. Kdyby byl v horším fyzickém stavu před nehodou, tak by ji zřejmě nepřežil," konstatuje MUDr. Gabryš.

Silná vůle, schopnost snášet intenzivní tréninkové zatížení a touha po návratu do běžného života se projevily také při pobytu na Oddělení rehabilitace FN Olomouc, kam byl přeložen po třech týdnech na neurochirurgii. „Mám doma malou tělocvičnu, takže když jsem viděl vybavení zdejší rehabilitace, byl jsem nadšený. Skupinové cvičení není pro mě, já potřebuju zabrat. Takže mě museli spíše brzdit, protože jsem měl tendenci na zranění zapomínat," přiznává Hansgut. Možnost přeložení pacientů na Oddělení rehabilitace považuje MUDr. Gabryš za velkou výhodu fakultní nemocnice. „Jednak má naše rehabilitace vynikající úroveň a dále je zde hladká návaznost dalších vyšetření a klinických kontrol. Často se nám bohužel stává, že pacienta u nás takříkajíc vypipláme, přičemž musím smeknout klobouk hlavně před našimi úžasnými sestřičkami, ale při překladu pak narážíme na dlouhodobý problém nedostupnosti návazné intenzivní ošetřovatelské péče odpovídající úrovně. Proto jsme netrpělivě očekávali otevření nového oddělení dlouhodobé intenzivní ošetřovatelské péče v naší nemocnici, k němuž má došlo letos v únoru," připomíná lékař důležité doplnění spektra zdravotní péče ve FN Olomouc.

Problém s kvalitní návaznou péčí se však rozhodně netýká Rudolfa Hansguta. Jeho stav se po zhruba čtyřech měsících a po návratu z lázní zlepšil natolik, že při první návštěvě na Neurochirurgické klinice jej nikdo z personálu nepoznal. „Když jsme šli s tátou na kontrolu, tak byl pan doktor Stejskal v šoku, že táta vůbec přišel po vlastních," vypráví dcera Veronika. Navštívil taky neurochirurgickou JIP. „Chtěl jsem lékařům poděkovat a předvést, jakou odvedli perfektní práci," říká Hansgut. MUDr. Gabryš přiznává, že jej tehdy nepoznal. „Sestřičky mi říkaly: Někdo za vámi přišel. A já nepoznal, že je to on. Když mi řekli jméno, nemohl jsem uvěřit, že to je ten samý člověk, co byl ještě nedávno v bezprostředním ohrožení života. Přišel nám poděkovat za záchranu života, což pro nás pro všechny bylo velmi dojemné setkání a dokonalé završení celé péče," vzpomíná lékař.

Na rehabilitaci ve FN Olomouc dochází Rudolf Hansgut i nadále, dvakrát týdně na vodoléčbu a fyzioterapie. Je také stále pod kontrolou odborníků na klinikách, kterými po nehodě prošel. „Věřím ale, že se pomalu budu posouvat a můj zdravotní stav mi umožní dělat to co dřív. Dělám pro to všechno. Hlavní teď ale samozřejmě je, abych zvládal činnosti spojené s běžným, každodenním životem," uvědomuje si.

z historie

OTOKAR BITTMANN: CHARAKTERNÍ PRIMÁŘ SE SRDCEM ZÁVODNÍKA

Život profesora Masarykovy univerzity v Brně a primáře Porodnicko-gynekologického oddělení Zemských ústavů v Olomouci Otokara Bittmanna (27. 5. 1891, Kamenice u Stránčic – 13. 9. 1945, Olomouc) předznamenala na jedné straně praxe chirurga v lazaretech na srbské a ruské frontě 1. světové války, kde viděl umírající vojáky, a na druhé straně stáž na vídeňské gynekologické klinice v roce 1917, kde pomáhal na svět novému životu.

Napětí mezi oběma póly se prolínalo celým jeho předčasně ukončeným životem. Po válce se věnoval vědecké kariéře. V roce 1923 se habilitoval v oboru gynekologie a působil na Gynekologicko-porodnické klinice Masarykovy univerzity, zároveň provozoval vrcholově automobilový sport.

Na okruhu závodil i se slavným Louisem Chironem

Svůj první závod na Velké ceně Německa v Nürburgringu v roce 1928 předčasně ukončil, aby pomohl Čeňku Junkovi, který sledován svou ženou Eliškou, „první dámou volantu“, vyletěl z dráhy a narazil hlavou do skály. Otokara Bittmanna tragická událost ale neodradila. Ještě v témž roce jel ve Šternberku závod do vrchu a v následujícím roce si Velkou cenu na Nürburgringu zopakoval. V letech 1929 a 1930 se zúčastnil závodu Targa Florio na Sicílii.

Soupeřem mu byl například i legendární Louis Chiron. V roce 1930 na prvním Masarykově okruhu, který pomáhal budovat, se sám dostal do nebezpečné situace, když jiskra z karburátoru jeho bugatky zapálila nádrž. Naštěstí se mu podařilo z auta vyskočit.

Ošetřoval partyzány, zachraňoval Židovky

1. října 1933 nastoupil jako primář na Porodnicko-gynekologické oddělení Zemských ústavů v Olomouci. Začal se plně věnovat praxi i vědecké práci a v srpnu 1934 byl jmenován profesorem porodnictví a gynekologie Masarykovy univerzity. Aby pozdvihl své oddělení v Olomouci na špičkovou úroveň, inspiroval se ve světě. V roce 1938 se aktivně zúčastnil Mezinárodního kongresu gynekologicko-porodnického v Amsterodamu a navštívil kliniky v Holandsku, Německu a Švýcarsku.

Po začátku okupace byl jako výjimečný odborník vyhledáván manželkami prominentních Němců. Jeho pověst ještě vzrostla, když byl Hitlerovým hlavním stanem vyzván, aby přijal na oddělení ženu Hitlerova osobního lékaře Theodora Morella. Svého výsadního postavení využíval O. Bittmann při ilegální podpoře partyzánské skupiny Jermak-Porošina. Ošetřoval její členy a dodával jim léky.

» **Otokar Bittmann (vlevo) závodil s těmi nejlepšími. Na snímku je s „první dámou volantu“ Eliškou Junkovou a italským závodníkem Caberte Connelim, vítězem Velké ceny Belgie v roce 1931.** Foto: archiv Tomáše Hrbka

Na svém oddělení hospitalizoval v letech 1944 – 1945 židovky, které odmítl vydat gestapu. Stejně tak chránil dívky ročníku 1924 před nasazením v Říši. Podle svědectví pacientek z té doby byl Otokar Bittmann nejen charakterním, ale i elegantním mužem, kterého obdivovaly.

Rehabilitoval jej ministr Ludvík Svoboda

Válku prof. Otokar Bittmann při vší riskantnosti své činnosti přežil, zlomilo ho až věznění po osvobození. Osobnosti olomoucké nemocnice se 26. července 1945, den po zatčení svého kolegy, obrátily na Zemský národní výbor s žádostí o sdělení důvodů Bittmannova zatčení. K soudnímu projednání nedošlo, prof. O. Bittmann byl po čtyřech týdnech z vazby propuštěn.

Nedlouho poté, 13. září 1945 zemřel na srdeční slabost. Budoucí Univerzita Palackého tak přišla o erudovaného profesora, který své pedagogické schopnosti osvědčil i za Protektorátu, kdy od roku 1943 vedl český Ústav pro vzdělávání a výcvik porodních asistentek v Olomouci.

Osobnosti olomouckých Zemských ústavů doc. Vejdovský, primář Pavlica, primář Stratil, doc. Rapant, primář Mores, primář Pavlík, primář Šalša, primář Lédl a primář Amerling zaslali 3. října 1945 profesorskému sboru Masarykovy univerzity výzvu, aby podpořili jejich žádost o prošetření celé záležitosti a očištění Bittmannova jména.

Proces rehabilitace byl završen až v listopadu 1948, kdy mu in memoriam ministr národní obrany gen. Ludvík Svoboda poděkoval za podporu partyzánského hnutí směřujícího k osvobození Československé republiky.

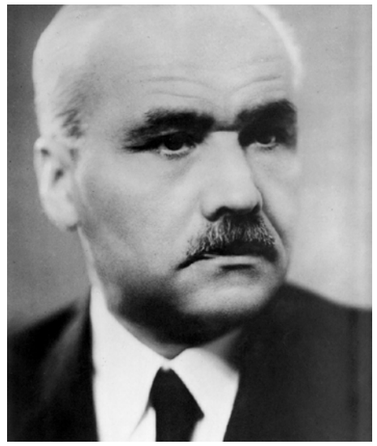

» **doc. MUDr. Otakar Bittmann, CSc.**

Hrbek: Zájem o Bittmanna má osobní důvod

Medailon profesora Otokara Bittmanna pro časopis NemMagazín napsal PhDr. Tomáš Hrbek (1943). Bývalý středoškolský učitel, pedagog Univerzity Palackého, kde do roku 2009 působil také jako kancléř, se dramatickým osudem někdejšího primáře Porodnicko-gynekologického oddělení Zemských ústavů v Olomouci zabývá několik let. Pátral v archivech, v dobovém tisku, setkával se s pamětníky. Badatelský zájem byl přitom motivován osobními a rodinnými důvody. Nejen že profesor Bittmann byl Hrbkovým porodníkem, ale především jeho matka Růžena byla jednou z žen, které lékař zachránil před transportem do koncentračního tábora.

Otec Tomáše Hrbka, advokát Leo Hrbek, vyvinul značné úsilí, aby jeho manželka nemusela do transportu nastoupit. „První telegram vyzývající maminku k nástupu do transportu dorazil v roce 1944. Otec proti tomu podal odvolání, aby nástup do transportu alespoň oddálil a mohl tak najít cestu, jak matku zachránit. Zanedlouho ale přišel druhý telegram a v té době se do její záchrany zapojil doktor Bittmann,“ vzpomíná Tomáš Hrbek a ukazuje originál lékařské zprávy, v níž porodník potvrzuje údajné závažné zdravotní problémy jeho maminky. Další předvolání do transportu však přišlo v roce 1945 a tehdy nezbývalo než Růženu Hrbkovou hospitalizovat. „Spolu s dalšími dvěma židovkami ji hospitalizoval na svém oddělení a nepodlehl ani nátlaku úředníků pražského gestapa, kteří do nemocnice dokonce vtrhli a chtěli si ji odvést,“ připomíná Bittmannovu odvahu.

Matku Tomáše Hrbka se díky primáři olomoucké porodnice podařilo zachránit, mnoho jeho dalších příbuzných ale transportu do koncentračních táborů neuniklo. V Olomouci žilo před druhou světovou válkou zhruba 2500 Židů, kteří tvořili přibližně čtyři procenta obyvatel. „Většina z nich se konce války nedožila,“ konstatuje smutný fakt Tomáš Hrbek, který je místopředsedou Židovské obce Olomouc, místopředsedou Nadačního fondu obětem holocaustu a také členem Rady Federace židovských obcí.

Porodnice slaví 120 let existence

Plných 120 let své existence oslaví v letošním roce porodnice Fakultní nemocnice Olomouc. Ve stejné budově funguje nepřetržitě od roku 1899 a Porodnicko-gynekologická klinika si její výročí bude připomínat v průběhu celého roku sérií populárně-naučných přednášek, ale také soutěžemi a dalšími akcemi pro odborníky a veřejnost. Oslavy vyvrcholí v prosinci velkou konferencí za účasti špičkových odborníků z oblasti perinatologie a neonatologie.

„Otevření porodnice v prosinci roku 1899 představovalo zhmotnění celé roky trvajících snah o institucionalizaci a sjednocení dosud roztříštěné péče o matky a děti v Olomouci,“ říká přednosta Porodnicko-gynekologické kliniky FN Olomouc prof. MUDr. Radovan Pilka, Ph.D. V čele oddělení a od roku 1946 kliniky stála celá řada významných osobností, které se zapsaly do historie české gynekologie a porodnictví. „Ošetřeny zde byly statisíce žen, narodily se zde stovky tisíc dětí, na svůj odborný život se zde připravovaly generace mediků a porodních asistentek. Svou profesní kariéru zde strávily stovky lékařů, zdravotních sester a dalšího zdravotnického personálu. V současné době se klinika řadí ke špičkovým pracovištím v České republice a v některých oblastech dosahuje díky svému vybavení a kvalitnímu personálu světové úrovně,“ zdůrazňuje prof. Pilka.

Program přednášek a další aktivity pořádané k 120. výročí vzniku největší porodnice v Olomouckém kraji najdete na webu nebo na facebookové stránce nemocnice či porodnice.

120 POR GYN

DÍKY VĚNCOVÁNÍ MĚLY DĚTI Z ODDĚLENÍ 21B VESELEJŠÍ VÁNOCE. UŽ PODVACÁTÉ

Pokud byste se zašli podívat do suterénních prostor Dětské kliniky Fakultní nemocnice Olomouc třetí listopadový víkend a v následujících adventních týdnech, připadali byste si trochu jako v květinářství. Před budovou větvičky ze smrčků, tují nebo borovic, v místnostech a na chodbách květiny, svíčky, baňky, sušené ovoce a aranžérské korpusy. Z těchto surovin pak vznikají desítky adventních věnců, věnečků, svícnů a dalších vánočních ozdob. Takové je Věncování - charitativní akce, která se na konci listopadu roku 2018 konala už podvacáté. Výtěžek opět posloužil zejména na zakoupení dárků pro děti a jejich sourozence, které se léčí na Hemato-onkologickém oddělení 21B. A tentokrát byl rekordní - 208 984 korun!

Adventní věnce vyrábějí nemocné děti, ale i malí pacienti, kteří léčbu úspěšně ukončili, společně s rodiči a ošetřujícím personálem. „Přicházejí i lidé, kteří se o naší akci dozvěděli ze sociálních sítí nebo internetu a prostě jen chtějí pomoci. Všem jsme nesmírně vděční," děkuje dětská sestra a koordinátorka akce Mgr. Pavla Medková. „Věncování ale rozhodně není o jednotlivcích, nýbrž o fantastické partě sestřiček, rodičů, dětí a dalších dobrovolníků. Jsou to dva vyčerpávající týdny, ale jejich výsledek pokaždé nesmírně potěší jak děti, tak nás, kteří o ně na oddělení pečujeme," dodává Medková a zdůrazňuje, že akce by se nemohla konat bez významné podpory vedení Dětské kliniky a sdružení Šance o.p.s.

Že na Věncování vládne skvělá atmosféra, potvrzuje také Jana Brázdilová, maminka tříletého Jonáše, který je pacientem Hemato-onkologického oddělení. „Byla jsem tu poprvé. Pomáhala jsem s korpusy, s přípravou materiálu i samotnou tvorbou věnců, uvařila jsem něco na jídlo. Prostě jsem dělala, co bylo potřeba. Manžel byl v té době s Jonáškem na ambulanci, střídali jsme se u něj. Moc ráda jsem pomohla," vypráví skromně Jana Brázdilová.

Jen za třetí listopadový víkend, kdy vznikla převážená část ze zhruba pěti set adventních věnců a věnečků, se na Dětské klinice vystřídalo více než šedesát dobrovolníků a patnáct floristů, tedy profesionálů, kteří pomocníkům z řad rodičů a zdravotníků radili, jak věnce ozdobit. „Floristé dorazili ještě v pátek k večeru a chtěli se pustit do práce. Takže jsme tu zůstali až do půl čtvrté do rána," popisuje hektický začátek Pavla Medková. Víkendem ale samozřejmě práce nekončí. Věnce a další ozdoby vznikají průběžně až do konce listopadu. O originální výrobky je přitom velký zájem. „Kupují si je nejen zaměstnanci nemocnice, ale čím dál více i zájemci z řad veřejnosti. Scházejí se mi i objednávky od různých organizací a jednotlivců na větší množství věnců," dodává.

Věncování je nejen charitativní akcí, jejímž cílem je z výtěžku potěšit malé pacienty, ale skýtá také příležitost k setkání personálu kliniky, rodičů bývalých i současných malých pacientů a samotných dětí.

První ročník byl v porovnání s tím posledním v roce 2018 velice komorní. Sestřičky vytvořily jen několik věnců a za zhruba dva tisíce korun pořídily pro kliniku přebalovací pult. „Pak jsme začali psát na různé strany a žádali jsme potenciální sponzory o podporu. Odezva byla skvělá a ze začátku byli velmi štědří. Pak se sice příspěvky snižovaly, ale to vůbec nevadí. Jsme rádi za každou drobnost," říká dětská sestra. S jednou ze sponzorek pak před šesti lety přišel další posun Věncování. Atmosféra jí učarovala natolik, že pozvala profesionální floristy. „První přijel vícenásobný mistr republiky ve floristice Jaromír Kokeš, který pak přivedl další své kolegyně a kolegy," doplňuje Medková.

S počtem pomocníků a s rostoucí popularitou Věncování se postupně navyšoval také výtěžek. Ten z roku 2018 byl rekordní - 208 984 korun. Jako v předchozích letech peníze posloužily především na zakoupení vánočních dárků pro děti hospitalizované na Oddělení 21B. A jak ubezpečuje Pavla Medková, rozhodně to nebylo naposled. „Bylo to zase krásných čtrnáct dnů. Letos začínáme 15. listopadu," těší se již na další Věncování.

» Foto: Jan Bank

Kolektiv Oddělení 21B: Naše děti se budou smát i díky vám

Děkujeme všem dobrým lidem, kteří si koupili adventní věnce a naši akci podpořili. Vážíme si jejich podpory a laskavého přístupu k našemu Věncování. Díky všem, kteří se na akci podíleli, se nám podařilo získat rekordní částku 208 984 Kč. Zásluhu na tom mají všichni, kdo si věnce koupili, ale i ti, kteří je pomáhali vyrábět, přičinili se dovozem chvojí nebo bábovkou.
Nákup vánočních dárků pro děti našeho oddělení byl jeden z prvních důvodů, proč Věncování vzniklo.
Na vánoční dárky pro děti v léčbě i ambulantní péči, včetně jejich sourozenců byla v roce 2018 použita částka cca 60 tisíc korun. Peníze slouží i na nákup dárků k narozeninám a svátku. Příležitost k obdarování dětí se vždycky najde: někdy je potřeba odměnit první sousto po dvou týdnech, jindy snahu ve škole, podpořit naději a odvahu, nebo je nutná odměna po invazivním výkonu či motivace k léčbě samotné. Z dalších peněz se chceme pokusit podpořit nově diagnostikované pacienty zakoupením sušičky prádla, která je nutná při léčbě leukemie u neutropenických pacientů. Budeme také rozdělovat jednorázový příspěvek pro pacienty a rodiče k podpoře těžké sociální situace v době, kdy jeden z rodičů zůstává s dítětem v nemocnici a druhý zajišťuje příjem pro celou rodinu. Naše podpora v tomto ohledu je vždy individuální a podle našich možností.
Další část naší podpory patří tatínkům, kteří dojíždějí za dětmi a maminkami. Přispíváme jim na dopravu do nemocnice. Zhruba 50 tisíc korun zůstává na další rok na náklady na Věncování, k zakoupení materiálu k výrobě (dekorace, svíčky, dráty ad.)
A k čemu všemu ještě peníze užíváme? Tak třeba na pizzu pro děti, když je trápí chutě u podávání kortikoidů, nebo třeba na zmrzlinu v létě…
Udělat dětem radost je naše poslání. Někdy na ně stačí bafnout nebo si zahrát Člověče, nezlob se. Někdy je potřeba trochu peněz, aby malý pacient dostal to, co si přeje a co mu úsměv na tváři vykouzlí. A my ty peníze teď zase na chvilku díky vám máme. Děkujeme vám, že nám pomáháte.

Kolektiv Oddělení 21B Dětské kliniky FN Olomouc

Autorkou poděkování je Mgr. Hana Švestková

KDYŽ BOLÍ ZÁDA.

NEUROCHIRURGŮM ASISTUJE O-RAMENO

Nesnesitelná bolest zad vystřelující až do nohou a mnohdy i omezení hybnosti. Tak se projevuje degenerativní onemocnění páteře, které umějí léčit odborníci z Neurochirurgické kliniky Fakultní nemocnice Olomouc. Při zákroku zvaném transpedikulární fixace, tedy zavádění šroubů do páteřních obratlů, jim pomáhá špičkový americký přístroj - téměř tunu vážící moderní O-rameno druhé generace za 25 milionů korun. Za zhruba rok jeho provozu na něm olomoučtí neurochirgové provedli bezmála dvě stovky náročných operačních zákroků.

Až monumentálně působící přístroj dostal svůj název podle toho, že tvarem skutečně připomíná velké písmeno O. Pacienta jeho rameno kompletně obepne, čímž je umožněno trojrozměrné zobrazení operované části těla. „Díky tomu vlastně nahrazuje CT vyšetření a k tomu ještě umožňuje velmi přesnou navigaci v prostoru, protože součástí zařízení je i referenční rámeček právě pro navigaci," pochvaluje si nového pomocníka primář Neurochirurgické kliniky Fakultní nemocnice Olomouc prof. MUDr. Lumír Hrabálek, Ph.D.

Právě přesnost je při transpedikulárních fixacích nesmírně důležitá, protože se při nich zavádí šroub do obratle v těsné blízkosti míchy. Jakákoliv nežádoucí odchylka by tudíž mohla mít nedozírné následky. „Přesnost se u zavádění šroubu s O-ramenem skutečně velmi zvýšila, pravděpodobnost poškození míchy nebo míšního kořene se nyní blíží nule. Šrouby mají optimálnější pozici a jejich stabilita je vyšší. Díky dokonalé navigaci se rozšířilo i spektrum lékařů, kteří tyto operace mohou provádět," vysvětluje primář Hrabálek.

Ten zároveň oceňuje fakt, že práce s novým přístrojem je pohodlnější a bezpečnější také pro samotný zdravotnický personál. „Doposud jsme používali a stále ještě někdy používáme rtg C-rameno, tedy přístroj, který vzhledem ke své konstrukci připomíná písmeno C, a tudíž umožňuje jen 2D projekci. Přesnost při práci s ním je tedy menší. Hlavně ale je u něj potřeba pracovat v zástěrách proti rentgenovému záření, kterému se tak všichni na sále chtě nechtě stále vystavují. U O-ramena před samotným výkonem odejdeme z místnosti, přístroj udělá CT a pak lze pracovat bez zástěr a ohrožení zdraví RTG zářením, jen s pomocí navigace," konstatuje prof. Lumír Hrabálek.

A práci s moderním pomocníkem si chválí i z dalších, provozních důvodů. „Přestože váží téměř tunu, manipulace s ním je velmi pohodlná, zatímco starší přístroj se pohyboval pouze za použití velké fyzické námahy. To oceňují hlavně rentgenové laborantky," usmívá se primář Neurochirurgické kliniky.

Olomoucká fakultní nemocnice začala toto dokonalejší O-rameno druhé generace používat jako vůbec první zdravotnické zařízení v České republice a dokonce jako první v celé východní Evropě zhruba před rokem. Od té doby s jeho pomocí lékaři na Neurochirurgické klinice provedli zhruba 150 transpedikulárních fixací a desítku operací mozku známých jako DBS (deep brain stimulation), při nichž se pacientům s Parkinsonovou nemocí zavádějí elektrody do mozkových jader. „U operací páteře se z nějakých osmdesáti procent jedná o degenerativní onemocnění, zbytek jsou úrazy a nádory," dodává profesor Lumír Hrabálek.

» **FN Olomouc začala dokonalejší O-rameno druhé generace používat jako vůbec první zdravotnické zařízení v České republice a dokonce jako první v celé východní Evropě zhruba před rokem.**

» **Lékaři na Neurochirurgické klinice dosud O-rameno využili při zhruba 160 operacích.**

rozhovor

Jitřenka Venháčová: DĚTSKÁ DIABETOLOGIE JE CELÝ MŮJ ŽIVOT

Na Dětskou kliniku Fakultní nemocnice Olomouc nastoupila v roce 1971, tedy v době, kdy řada jejích současných kolegů a také rodičů malých pacientů nebyla ještě na světě. Od roku 1986 až do konce loňského června zastávala post vedoucí lékařky, nejprve ordinace, později diabetologického centra. Přestože je dnes takřka žijícím symbolem olomoucké a moravské dětské diabetologie, neopomíná při každé příležitosti zdůraznit, že rozhodujícím faktorem úspěšného boje s cukrovkou je týmová péče. „My všichni se snažíme, aby děti s cukrovkou prožívaly plnohodnotný život srovnatelný s jejich zdravými vrstevníky," říká MUDr. Jitřenka Venháčová.

Od roku 2017 má pracoviště, na kterém působíte již 48 let, statut samostatného Dětského diabetologického centra. Co to znamená a jaká k této pozici vedla cesta?

Tento statut uděluje výbor České diabetologické společnosti, jenž jmenuje konkrétní pracoviště centrem pouze tehdy, pokud splňuje přesně dané podmínky personální, kvalifikační, publikační a věcné z hlediska počtu lůžek včetně pediatrické intenzívní péče, přístrojového vybavení, vybavení pro edukační činnost i z hlediska zabezpečení specializované péče odborníků jiných oborů. Naše centrum pečuje o děti a mládež s cukrovkou od kojeneckého věku až do dosažení devatenácti let a předání do péče internistů. Léčíme závažné stavy s metabolickým rozvratem, s přidruženými jinými chorobami, s počínajícími diabetickými komplikacemi. Poskytujeme dětem speciální technické pomůcky pro léčbu i pro monitoring krevního cukru, jejichž preskripce je stále vázána na centra, jako jsou například inzulínové pumpy nebo senzory pro kontinuální monitoraci glukózy. Zajišťujeme rovněž postgraduální vzdělávání lékařů. Statut akreditovaného pracoviště II. typu pro specializační vzdělávání v dětské diabetologii i endokrinologii jsme obdrželi v roce 2006 a opakovaně jej obhajujeme. Reálně jsme plnili úkoly Dia centra již od roku 1986, oficiálně jsme získali certifikát centra specializovaného na léčbu dětí v roce 2000, tehdy jako součást Diabetologického centra Fakultní nemocnice Olomouc. Tím jsme se stali prvním certifikovaným centrem pro děti s diabetem na celé Moravě a v pořadí druhým v ČR.

Jakou péči ve vašem centru malým pacientům poskytujete?

Poskytujeme komplexní péči o nemocné děti a dospívající s diabetes mellitus z Olomouckého kraje, ale na žádost rodičů a ošetřujících diabetologů i z jiných regionů jak po stránce diagnostické, tak léčebné. Specializovanou péči potřebují operovaní diabetici a ti, kteří přicházejí k náročnějším vyšetřením v celkové narkóze, nebo děti s akutními komplikacemi, jako jsou těžké hypoglykemické stavy nebo diabetická ketoacidóza. V rámci Dětské kliniky úzce spolupracujeme s našimi gastroenterology, zejména s MUDr. Evou Karáskovou, Ph.D., v diagnostice a léčbě přidružených autoimunitních střevních chorob. Dětská nefroložka MUDr. Hana Flogelová, Ph.D. zase sleduje děti s iniciálními projevy diabetické nefropatie, které se však vyskytují u našich pacientů zcela ojediněle, a to i po více než desetiletém trvání nemoci. MUDr. Marta Neklanová, zkušená dětská neuroložka, nám pomáhá zachytit začínající neuropatie. Při screeningu specifických diabetických komplikací využíváme služeb dalších pracovišť naší nemocnice, kromě Oddělení klinické biochemie zejména Oční kliniky a EMG laboratoře. Dlouhodobě a úzce spolupracujeme s Dia centrem pro dospělé Fakultní nemocnice Olomouc při předávání našich pacientů po osmnáctém roce věku. Dříve bylo toto centrum na II. interní klinice pod vedením MUDr. Věry Loykové, nyní je na III. interní klinice a vedoucím lékařem Dia centra je doc. MUDr. David Karásek, Ph.D.

Na týmovost a vzájemnou spolupráci jste kladla důraz i v rámci vašeho vlastního pracoviště. Jaké je tedy složení personálu olomouckého Dětského diabetologického centra?

Vedle diabetologů u nás působí pět certifikovaných sester pro specializovanou péči o děti s cukrovkou včetně edukace. Neocenitelná je pomoc klinické psycholožky PhDr. Naděždy Dařílkové znalé problematiky diabetu u dětí i problémů jejich rodin, dále nutričních terapeutek a sociální pracovnice Mgr. Dany Balutové.

Jak moc velkým problémem je u nás v současnosti cukrovka u dětí?

Postačí možná data, která čerpáme z České národní dětské diabetické databáze (ČENDA), což je od roku 2013 náš neocenitelný pomocník. Koncem roku 2017 byly v databázi údaje o 3500 léčených dětech od narození do 19 let z 52 diabetologických ordinací včetně center, což představuje okolo 85 procent všech dětských diabetiků v ČR. Z toho téměř 200 pacientů je z našeho centra. A noví stále přibývají, nehledě na to, že kolem devatenáctého roku předáváme své pacienty internistům. Je viditelné, že počet dětí s diabetem vzrůstá, za poslední čtvrtstoletí je incidence nových případů třikrát vyšší. Nejvíce se zvýšila ve věkové kategorii do pěti let a podobné je to i v řadě jiných zemí Evropy. Potěšitelné naopak je, že se zlepšuje kompenzace. Lépe jsou na tom v tomto směru hoši, dále děti léčené inzulínovými pumpami a používající kontinuální monitoraci senzory plus děti léčené v centrech s více než sto pacienty. Také z toho plyne význam diabetologických center.

I laici vědí, že cukrovka není jen jedna, má více typů. Jak je to s jejich rozložením u dětských pacientů? Existují rozdíly oproti dospělým diabetikům?

Ty rozdíly jsou značné. Zatímco u dospělých jednoznačně převažuje 2. typ diabetu spojený s obezitou, u dětí je to 1. typ. Představuje celých 94 procent případů cukrovky, zatímco 2. typ je vzácností - zahrnuje 1,5 procenta případů. Zbývající 4,5 procenta tvoří geneticky podmíněný monogenní diabetes spolu s ostatními specifickými typy, u dětí nejčastěji diabetes při cystické fibróze.

Je něčím odlišná i samotná péče o dětské pacienty s cukrovkou?

Náročnost péče o děti s diabetem, i když je jich mnohem méně než dospělých diabetiků, je dána vývojovými zvláštnostmi jednotlivých věkových období, které musíme respektovat a tedy léčbu přísně individualizovat i s přihlédnutím k možnostem a schopnostem rodičů a k rodinnému prostředí. Cukrovka totiž není pouze nemocí dítěte, ale celé rodiny. To, jak rodina přistupuje k léčbě dítěte, jaké poskytuje dítěti psychosociální zázemí, ovlivňuje spolu s dalšími faktory kompenzaci cukrovky. Například citlivost na inzulín, který je stále jedinou léčbou diabetu 1. typu, se liší podle věku, trvání nemoci, pohybové aktivity či hmotnosti pacienta. Tím je i dávkování inzulínu jiné v pubertě a jiné u předškoláka. K tomu je třeba připočíst i zvýšenou nemocnost dětí vzhledem k jejich nevyzrálému imunitnímu systému. A v neposlední řadě je důležitá výchova diabetických dětí k samostatnému ovládání nemoci, čehož jsou schopné většinou až po patnáctém roce věku. Jedná se o časově nesmírně náročnou práci, která však může ovlivnit celý jejich další život. Snažíme se po všech liniích vést děti a hlavně rodiče tak, aby uměli co nejlépe řešit léčbu a zajistit uspokojivou kompenzaci, aby byli malí pacienti i v dospělosti bez komplikací.

Jak taková výchova probíhá v praxi?

Edukace je středobodem všech našich léčebných snah. Nejprve musíme dítě, jeho rodiče a někdy i další příbuzné, kteří se do péče zapojují, naučit, jak žít s nemocí, která se stává jejich celoživotním, i když nechtěným průvodcem. A to se děje hned po zjištění nemoci, většinou při hospitalizaci. Potom je detailně, ale po krůčcích a s neustálým opakováním učíme samostatně si řídit diabetes. Aby se stávali nezávislými na zdravotnících a přitom dosahovali dobrých výsledků léčby. Udržení dobré kompenzace diabetu, tedy hodnot glykémie co nejvíce blízkých k normě bez závažných nebo častých hypoglykémií a bez velkých výkyvů, je jediná možná cesta prevence pozdějších komplikací.

Vy se však setkáváte se svými pacienty již dlouhá léta i mimo ordinaci. Jakou formou?

Od roku 1990 pořádáme dětské dia tábory, stála jsem u jejich zrodu. Zažili jsme za ty roky už leccos, například velmi dramatickou situaci ve Vernířovicích při povodni na Jesenicku v roce 1997. Dříve jsme organizovali tábory letní i zimní, teď už jsou jen v létě. Děti na nich sportují, navazují nová přátelství, soutěží ve vědomostech o diabetu a učí se žít s cukrovkou v praxi. Jsme moc rádi, že tradice olomouckých dia táborů nezanikla díky našim následovníkům. Další doplňkovou aktivitou jsou víkendové edukační semináře. Bývaly čtyřikrát do roka, poté dvakrát ročně. Ve spolupráci se sdružením Inzulínek, sdružujícím rodiny s diabetickými dětmi převážně z Olomouckého a Zlínského kraje, pořádáme edukace na víkendových soustředěních rodičů a dětí na chatě Rališka v Beskydech. Edukace mimo zdravotnické zařízení mají nepochybně jiné dimenze i efekt.

» **MUDr. Jitřenka Venháčová zastávala na Dětské klinice od roku 1986 až do konce loňského června post vedoucí lékařky, nejprve ordinace, později diabetologického centra.**

Stane se do budoucna dětská diabetologie otázkou jen specializovaných center?

Pravdou je, že nejen studie, ale i výstupy z registrů a praxe ukazují, že by většina dětí s diabetem měla být léčená ve větších centrech. Základem péče by však měly být i nadále regionální ordinace se zkušeným diabetologem dostupné pro všechny pacienty a k tomu lůžková dětská oddělení pro zajištění akutní péče. Tak tomu ale všude není. Jsou okresy, i když už ojediněle, kde neordinuje dětský diabetolog často proto, že preferoval časově a zejména finančně mnohem výhodnější práci praktického pediatra. V těchto situacích poskytujeme rodinám potřebnou péči vždy a většinou je pak v naší péči také ponecháme. Zveme také ty, kteří se na nás obracejí sami bez doporučení diabetologa na základě referencí, nebo aby se rychleji dostali k technickým pomůckám. Pohovorem zjišťujeme podstatu problémů, následně je předáme edukační sestře a pak znovu zjišťujeme, zda by pro dítě byla vhodná změna léčby. S těmito pacienty a jejich rodiči je práce časově ještě náročnější, než když je vedeme v léčbě hned od počátku nemoci.

A ta příznivější stránka specializace?

Dostupnost nových technologií s jejich obrovským rozmachem v posledních deseti letech. To však současně znamená, že se musíme stále učit; nejprve my a pak učíme naše pacienty s nimi pracovat a využívat všechny jejich funkce. Léčba je většinou komfortnější a bezpečnější, ale zvyšuje nároky na čas, vyžaduje určité dovednosti při práci s elektronickými přístroji, na počítači a hlavně schopnost umět výsledky léčby vyhodnotit. Pokud hovoříme o technologiích v diabetologii, ráda bych připomněla olomouckou specialitu z historie, a to MADI - manuální dávkovač inzulínu, u jehož vývoje stál doc. MUDr. Rudolf Chlup, CSc., který pracoval na I. interní klinice naší nemocnice. Byl to první dávkovač pro injekce inzulínu nejen v tuzemsku, ale i v Evropě a od roku 1986 jsme ho používali pro vícečetné injekce denně i u dětí.

A jak to vypadá s využitím technologií v současnosti?

V současné době používá 40 procent našich pacientů k aplikaci inzulínu pumpu a téměř 70 procent je na kontinuální monitoraci senzorem, přičemž skoro polovina z nich používá senzor prakticky trvale. Jsou to zejména nejmladší děti předškolního věku, protože zvukové alarmy hypoglykémie přinášejí maminkám konečně klidný spánek v noci, kdy nemusí vstávat co dvě hodiny a měřit dítěti glykémie. Navíc zmírňují obavy i přes den, když dítě ještě neavizuje hypoglykémii. Umožní rovněž zařadit dítě do mateřské školy, ovšem až se souhlasem a po proškolení personálu školky. Jisté je, že díky i dalším novým technologiím, které jsou již na obzoru, lze zlepšit kompenzaci diabetu. Subjektivně k těm příznivějším stránkám specializace patří uspokojení nad výsledky péče, spokojenost rodičů a pacientů a jejich slova ocenění. Například za loňský rok se nám podařilo dosáhnout medián glykovaného hemoglobinu 54 mmol/mol, což jsou skvělé výsledky ve srovnání s předními pediatrickými evropskými centry.

Pracoviště, na kterém působíte, se vedle diabetologie zabývá také endokrinologií. Jaká onemocnění se zde tedy ještě léčí?

V dětské endokrinologii pracuji rovněž od roku 1971. Naše pracoviště se snaží od počátku pojmout dětskou endokrinologii v celé její šíři od vrozených poruch štítné žlázy a nadledvin přes závažné hypoglykemické stavy novorozenců při endogenním hyperinzulinismu, poruchy sexuálního vývoje, puberty, růstu, genetické endokrinní syndromy až po tumory, například podvěsku mozkového, štítné žlázy, nadledvin či gonád. Již v roce 1992 bylo na klinice konstituováno Centrum pro léčbu růstovým hormonem, které patří k největším v republice. Toto centrum i endokrinologickou ordinaci vede doc. MUDr. Jiřina Zapletalová, Ph.D., se kterou spolupracuji na klinice nejdéle a nejvíce.

Vraťme se na závěr tohoto povídání k „vaší“ diabetologii. V oboru se pohybujete už bezmála půlstoletí. Co se vám vybaví, když se za touto dobou ohlédnete?

Když jsem začínala, tak jsem byla k oboru přidělena. Tehdy se to tak dělalo. Můj vztah k němu se vypěstoval během let. Viděla jsem, že děti s cukrovkou mají ten život opravdu hodně složitý a našli jsme si k sobě cestu. Bývalí pacienti se mi i po letech ozývají sami a náš vztah je velmi úzký. A samozřejmě vidím ten obrovský progres v celé medicíně. K 1. červenci loňského roku jsem ze zdravotních důvodů ukončila pracovní poměr a dál pokračuji na klinice na dohodu, v případě potřeby zajistit chod ordinace. Funkce vedoucí Dětského diabetologického centra byla předána mojí dceři Petře, která vlastně dětství prožila s diabetiky na táborech, takže to tak asi mělo být. Jsem za to ráda, navíc to má výhodu i v tom, že se spolu dobře domluvíme. To ale se všemi kolegy, s nimiž jsem mohla a nadále mohu pracovat.

MUDr. Jitřenka Venháčová (*1947 v Olomouci)

Do loňského roku pracovala na Dětské klinice Fakultní nemocnice Olomouc jako vedoucí lékařka Diabetologického centra pro děti, po svém odchodu do penze zde nadále působí externě. Spolu s dalšími členy týmu pečují o děti s cukrovkou od zjištění nemoci do 19 let, zavádějí do léčby nové technologie a nové inzulíny. MUDr. Venháčová byla v roce 2005 oceněna Syllabovou plaketou, nejvyšším vyznamenáním Svazu diabetiků ČR za její práci ve prospěch dětských diabetiků. A dále také v roce 2014 při příležitosti Světového dne diabetu Výroční cenou 2014 od Diabetické asociace České republiky za mimořádné zásluhy ve zlepšování péče o diabetické děti. Letos 26. ledna obdržela od výboru České endokrinologické společnosti a vedení pracovní skupiny dětské endokrinologie ČPS ČLS JEP cenu doc. Aloise Kopeckého za celoživotní přínos dětské endokrinologii. V dubnu jí bude uděleno Čestné členství v České diabetologické společnosti za dlouholetou činnost v oboru diabetologie. Má dvě dcery: Petra převzala její funkci vedoucí Dětského diabetologického centra FN Olomouc, Kateřina působí ve stejné nemocnici jako radiologická asistentka. Lékařem je i její manžel, který pracoval šestnáct let rovněž ve Fakultní nemocnici Olomouc. Žije na Svatém Kopečku, jejími dalšími koníčky vedle péče o děti s diabetem jsou houbaření, knížky, sudoku a sem tam turistika. Dříve ráda cestovala.

DAROVÁNÍ VAJÍČEK?
POMOC SPOJENÁ SE ZAJÍMAVOU FINANČNÍ NÁHRADOU

Statistiky hovoří stručně a jasně, ale často vyvolávají smutek. A znějí obzvlášť nevesele, když jde o čísla spojená s rostoucí neschopností počít dítě. Podle statistických dat má v České republice problémy s plodností až čtvrtina párů. Příčiny jsou zhruba ve stejném poměru na straně obou pohlaví. Pro některé ženy toužící po dítěti je poslední nadějí mimotělní oplodnění s darovanými vajíčky. Jenže těch žen, které jsou ochotné svými vajíčky pomoci jiným k mateřství, je stále méně.

Dárkyní oocytů ubývá i přesto, že odběr probíhá bezbolestně v krátké celkové anestezii. Nešťastné je to však především pro samotné neplodné páry. Pro část z nich je totiž dárcovství gamet jedinou šancí, jak jim lze pomoci. „Proto je velmi důležité mít dostatek dárců, protože je to v mnoha případech jediná cesta k rodičovství. Dárcovství je navíc spojeno s finanční kompenzací ve výši 25 tisíc korun," upozorňuje MUDr. Jan Vodička, vedoucí lékař Centra asistované reprodukce Porodnicko-gynekologické kliniky Fakultní nemocnice Olomouc.

Toto pracoviště podle jeho slov poskytuje nejširší spektrum péče o neplodné páry od komplexního laboratorního vyšetření přes endoskopické operační zákroky až po asistovanou reprodukci. „Hlavní výhodou oproti menším privátním centrům je provázanost s dalšími špičkovými pracovišti fakultní nemocnice. Ve spolupráci s Ústavem lékařské genetiky provádíme všechna důležitá genetická vyšetření, na diagnostice se podílíme i s hematology, společně s našimi urology řešíme mužskou neplodnost a unikátní je také naše spolupráce s Ústavem klinické a molekulární patologie. A tak by se dalo pokračovat," zmiňuje doktor Vodička.

Nejčastější příčinou neplodnosti u žen jsou poruchy ovulace, abnormální funkce vejcovodů, poruchy děložního hrdla či dělohy. Vzhledem k tomu, že se ženy rodí již s konečným počtem vajíček, je jejich množství omezeno. S přibývajícím věkem navíc klesá jejich kvalita a ubývá množství vajíček, proto se snižuje také šance na bezproblémové oplodnění a donošení dítěte.

A právě jedním z nejvýznamnějších center v České republice, které neplodným ženám pomáhá, je Centrum asistované reprodukce ve FN Olomouc. K jeho nesporným výhodám patří vysoká odbornost a profesionalita personálu, nejmodernější vybavení a komplexnost poskytované péče. „Ročně provedeme několik set cyklů umělého oplodnění IVF metodami. Dárcovství oocytů představuje přibližně pět procent cyklů," uvádí Jan Vodička.

Touha pomoci byla hlavním motivem darování vajíček pro osmadvacetiletou Janu P. z Olomouce. „Moje vzdálená příbuzná toužila po dítěti, ale nedařilo se jí otěhotnět. Vyšetřením zjistila, že její zdravotní problémy jí ani otěhotnět nedovolí. Byla strašně nešťastná a trápila se. Pak jsem někde četla, že ženám s podobnými problémy bych mohla pomoci darováním svých vajíček.

» **MUDr. Jan Vodička, vedoucí lékař Centra asistované reprodukce Porodnicko-gynekologické kliniky Fakultní nemocnice Olomouc.**

» **Ženy, které se rozhodnou darovat vajíčka, mají k dispozici nadstandardně vybavené pokoje.**

Tak jsem si řekla, že to zkusím," vypráví maminka dvou dětí.

Přiznává, že měla trochu obavy, co ji čeká. Proto když se rozhodovala, ve kterém zdravotnickém zařízení svůj plán uskuteční, zvolila místo, které už znala. „Šla jsem do olomoucké fakultní nemocnice, protože jsem tam sama rodila a vím, že péče na Porodnicko-gynekologické klinice je na vysoké úrovni. Taky personál je velmi vlídný a prostředí příjemné. Co je ale hlavní, můžu se spolehnout na profesionalitu a odbornost zdravotníků," vysvětluje svou volbu dárkyně.

Jana P. je podle MUDr. Vodičky příkladem ideální dárkyně vajíček. „Podmínkou dárcovství je dobrý zdravotní stav a věk mezi osmnácti a pětatřiceti lety. Žena samozřejmě musí podstoupit genetické vyšetření a další testy. Pokud splňuje všechna kritéria, podstoupí řízenou stimulaci vaječníků gonadotropními hormony," vysvětluje hlavní lékař Centra asistované reprodukce FN Olomouc.

Odběr vajíček je prováděn ambulantně v krátkodobé celkové anestezii. „Léčba má ale svá rizika, která jsou minimalizována individuálně vytvořenými stimulačními protokoly pro každou dárkyni. V průběhu léčby ženy pociťují mírné napětí v podbřišku, podobné jako menstruační potíže," konstatuje Vodička s tím, že dárkyním vajíček jsou k dispozici nadstandardně vybavené pokoje.

Domů ženy odcházejí zhruba dvě hodiny po zákroku. Dárcovství oocytů je zcela anonymní a bezplatné. Je však spojeno se zajímavou finanční náhradou. „Donedávna jsme dárkyním vajíček vypláceli náhrady ve výši 15 tisíc korun. Nově částka činí 25 tisíc korun za odběr. Dárce spermatu má pak nárok na kompenzaci nákladů v celkové výši 10 tisíc korun, přičemž odběry se u mužů opakují během deseti až dvanácti týdnů celkem desetkrát. Peníze pokrývají cestovné, diety a ušlou mzdu," dodává lékař s tím, že každý dárce navíc získává výhodu skutečně důkladného a komplexního vyšetření svého zdravotního stavu, v čemž má Fakultní nemocnice Olomouc výraznou výhodu před privátními centry, která se zabývají na komerční bázi stejnou činností.

Podrobné informace o darování vajíček v Centru asistované reprodukce FN Olomouc najdete na internetových stránkách **ivf.fnol.cz**.

Co byste měli o darování vajíček vědět

- Podmínkou dárcovství oocytů je dobrý zdravotní stav a věk mezi 18 a 35 lety.
- U potenciální dárkyně vajíček je stanovena anamnéza. Jsou vyhodnocena rizika spojená s darováním. Podmínkou je vyšetření genetické se stanovením karyotypu, serologické vyšetření na testované infekce HIV 1, 2, HBV a syfilis. Požaduje se negativní výsledek a stanovení hormonálního profilu.
- V případě, že dárkyně splňuje kritéria pro darování vajíček, podstoupí řízenou stimulaci vaječníků gonadotropními hormony.
- Odběr vajíček je výkon v krátkodobé celkové anestezii a je prováděn ambulantně.
- Po odběru dárkyně pobývají v nadstandardních pokojích a domů mohou odejít po dvou hodinách.
- Dárcovství oocytů je zcela anonymní a bezplatné. Vzájemná identifikace dárkyň a příjemkyň není možná.
- Náhrady dárkyním vajíček jsou ve výši 25 tisíc korun za odběr - pokrývají cestovné, diety a ušlou mzdu. Jsou vypláceny po odběru vajíček.

OLOMOUCKÁ AMELIE POMÁHÁ UŽ DESET LET

Na Onkologické klinice Fakultní nemocnice Olomouc můžete pravidelně potkávat ženy i muže ve svítivě žlutých tričkách s nápisem „dobrovolník" na zádech. Na prsou mají nezaměnitelné logo neziskové organizace Amelie, z.s. se dvěma tulipány. Zní to až neuvěřitelně, ale olomoucká pobočka Amelie oslavila v roce 2018 deset let existence a v roce 2019 to bude už deset let, co tým dobrovolníků poskytuje ve FN Olomouc psychosociální pomoc onkologicky nemocným a jejich blízkým. Kromě toho jsou odborníci zájemcům k dispozici v Centru Amelie na Horním náměstí. O stále se rozvíjejících aktivitách Amelie jsme si povídali s koordinátorkou Centra a dobrovolníků Mgr. Terezou Kvapil Pokornou, DiS.

Jakou pomoc nabízí Amelie v olomouckém Centru?

Jde především o poskytování pomoci přímo onkologicky nemocným a jejich blízkým prostřednictvím služeb sociálního nebo psychologického poradenství. V Centru poskytujeme také sociálně-aktivizační služby, které jsou uzpůsobené onkologicky nemocným. Ti mohou i se svými blízkými navštěvovat například podpůrnou skupinu nebo různé relaxační, pohybové a terapeutické aktivity. Oblíbená je zejména arteterapie. Aktivně se věnujeme také osvětové činnosti a pořádáme různé akce pro laickou i odbornou veřejnost. Všechny naše služby i aktivity poskytujeme bezplatně.

Je zájem o tyto služby?

Počty onkologicky nemocných bohužel stoupají a s tím i zájem o naše služby. Navíc jsme jediné Centrum Amelie na Moravě a kontaktuje nás tak řada nemocných a jejich blízkých, kteří nejsou z Olomouckého kraje. Pokud nemohou navštívit Centrum, nabízíme jim alespoň odborné konzultace na dálku. Součástí psychosociální pomoci je také akreditovaný dobrovolnický program Amelie, který uskutečňujeme zejména v našem Centru a na Onkologické klinice Fakultní nemocnice Olomouc.

Jak přesně pomáhají dobrovolníci Amelie na Onkologické klinice?

Dobrovolníci působí na lůžkovém oddělení jako společníci u lůžka. S pacienty si povídají, předčítají jim, hrají s nimi společenské hry nebo si pro ně připravují různé tvořivé aktivity. V ambulantní části kliniky poskytují dobrovolníci podporu nemocným a jejich blízkým v čekárnách. Nabízejí jim občerstvení a časopisy, poskytují informace o psychosociální pomoci či doprovázejí nemocné na vyšetření. Docházejí do nemocnice zpravidla dvakrát až třikrát týdně. Vedle toho se snažíme zpříjemnit nemocniční prostory veselými výzdobami, které pro nás často tvoří žáci místních škol, nebo mikulášskou nadílkou, kterou již řadu let uskutečňujeme na lůžkovém oddělení.

A jak vlastně dobrovolníky získáváte?

Dobrovolnictví v nemocnicích patří mezi náročnější formy a v onkologii je obzvláště specifické. Zájem mají především studenti sociálních oborů. My však rádi uvítáme dobrovolníky různého věku a životních zkušeností. Náš program má akreditaci u ministerstva vnitra, garantujeme tedy určitou kvalitu a jistotu. Dobrovolníci Amelie jsou metodicky vedeni, mají pojištění, smlouvu a podstupují pravidelné supervize. Již na počátku procházejí náročným personálním výběrem, který je zakončen dvoudenním odborným školením, na jehož konci získají certifikát. Po celou dobu je jim navíc k dispozici koordinátorka. Tento servis je samozřejmě bezplatný a stejně tak oni za svou činnost nepřijímají žádné finanční ohodnocení. Snažíme se ale pro ně získat různá poděkování formou zážitkových akcí či drobných dárků. Dostává se jim i celospolečenského uznání. Naši dobrovolníci obdrželi již několikrát tradiční ocenění Křesadlo nebo Cenu rektora UP za zásluhy v našem programu.

Co považujete za nejtěžší v pomoci, kterou zajišťujete?

Poskytnout pomoc dle potřeby nemocného. Často také to, aby se vůbec informace o tomto druhu pomoci k nemocným a jejich blízkým dostala včas. I když žijeme v informačně vyspělé době, stále se setkáváme s tím, že nemocní o možnostech bezplatné psychosociální pomoci nevědí. Vzhledem k tomu, že jsme nezisková organizace a všechny naše služby a aktivity jsou bezplatné, je také náročné zajišťovat na tuto činnost dostatečné finanční prostředky. Vítáme tedy otevřenou spolupráci jak jednotlivců, tak institucí, médií a dalších organizací napříč sociálně-zdravotní sférou.

Nezisková organizace Amelie, z.s.

Nezisková organizace Amelie, z.s. poskytuje psychosociální pomoc onkologicky nemocným a jejich blízkým. Bezplatné služby nabízí prostřednictvím svých Center Amelie v Olomouci (Horní náměstí č. 5), Praze, Liberci a Rakovníku. Pomoc je dostupná i na telefonické lince (+420 739 004 333) a internetových stránkách (www.amelie-zs.cz).

Mgr. Tereza Kvapil Pokorná, DiS. (*1986)

Vystudovala sociální práci na CMTF UP. Vede pobočku Amelie, z.s. v Olomouci. Více než deset let se věnuje pomoci potřebným, vytváří vlastní charitativní projekty a podporuje rozvoj dobrovolnictví v olomouckém regionu. V roce 2017 obdržela za svou činnost ocenění Osobnost nevládního sektoru.

LÉKÁRNA FAKULTNÍ NEMOCNICE OLOMOUC

PROVOZNÍ DOBA HLAVNÍ LÉKÁRNY (BUDOVA Z):

PONDĚLÍ – PÁTEK	7.30 – 17.00
SOBOTA	8.00 – 12.00

ZDRAVOTNICKÉ POTŘEBY:

PONDĚLÍ – PÁTEK	7.30 – 16.00

Výdej na recepty, volný prodej léčiv a doplňkového sortimentu, individuálně připravovaná léčiva, prodej zdravotnických potřeb.

LÉKÁRNA 24

PROVOZNÍ DOBA LÉKÁRNY 24 (BUDOVA A NAD URGENTNÍM PŘÍJMEM)

PONDĚLÍ – PÁTEK	7.30 – 15.30

POHOTOVOSTNÍ OKÉNKO

NONSTOP PROVOZ

Výdej na recepty, volný prodej léčiv a doplňkového sortimentu, základní zdravotnické potřeby.

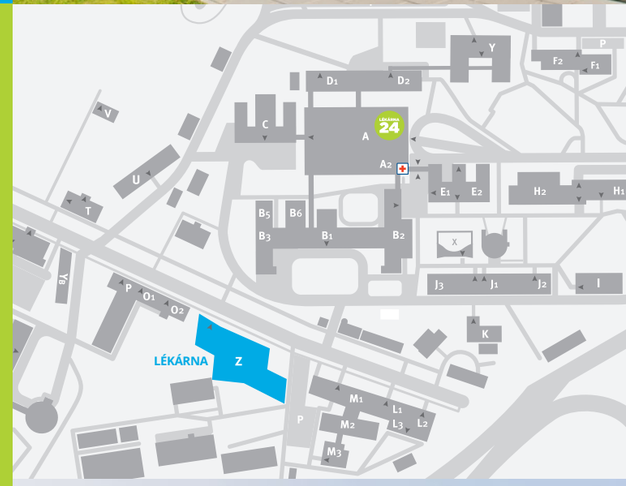

Eva Kuběnová

Narodila se v roce 1976 v Olomouci jako nedonošené dítě. Bezprostředně po porodu byla přeložena na Dětskou kliniku, kde byla několik týdnů oddělena od mámy. Jak sama říká, tato skutečnost výrazně ovlivnila její život včetně výběru profese. Od dětství má ráda děti a volba povolání pro ni byla vždy jasná. Vystudovala Střední zdravotnickou školu v Olomouci, obor Dětská sestra. Po dokončení studia v roce 1995 nastoupila do Fakultní nemocnice Olomouc, a to přímo na oddělení, kde strávila první chvíle svého života, tedy na oddělení nedonošených dětí. Z rodinných důvodů po narození první dcery z FN Olomouc krátce odešla, ale po narození druhé dcery se opět na Novorozenecké oddělení vrátila. Pracovala na odděleních JIRP, intermediární péče i fyziologie, takže měla možnost kompletně poznat a pochopit péči jak o zralého, tak i nezralého či nemocného novorozence, což jí bezpochyby pomáhá i v současné práci laktační poradkyně. Od roku 2010 se snaží pomáhat maminkám s kojením a to jak u donošených dětí, tak i dětí narozených předčasně. Svou práci považuje za poslání. „Uvědomuji si velmi intenzivně, jak nesmírně důležitá a vzácná je vzájemná blízkost mámy a jejího dítěte," říká.

EVA KUBĚNOVÁ: KOJENÍ UŽ NENÍ PRO ŽENY VŮBEC JEDNODUCHÉ

Kojení je nejpřirozenější způsob výživy novorozence. Nejpřirozenější ale nemusí znamenat nejjednodušší. Naopak, v dnešní hektické době je čím dál častěji nutné maminkám odborně poradit. To je úkol pro laktační poradkyně. Eva Kuběnová pomohla na Novorozeneckém oddělení Fakultní nemocnice Olomouc již stovkám žen. A její více než osmiletá systematická práce nezůstává bez odezvy. Chválí ji nejen maminky, ale v září v Praze převzala ocenění za dlouhodobou podporu kojení a laktační poradenství, které vůbec poprvé udělovala nezisková organizace Laktační liga. „Samozřejmě z toho mám radost, ale nevnímám to jako ocenění mé osoby, nýbrž celého našeho oddělení," zdůrazňuje usměvavá sestřička.

Do největšího zdravotnického zařízení v Olomouckém kraji nastoupila hned po maturitě, v roce 1995. Od začátku pracuje jako sestra na Novorozeneckém oddělení. Před zhruba osmi lety se však její pracovní náplň přece jen trochu změnila. „Tehdy v nemocnici vznikal tým edukačních sester a objevil se taky nápad, že by edukační sestra měla být i na našem oddělení. Byla jsem oslovena. A protože práce s novorozenci a se ženami mě velmi baví, nabídku jsem přijala," vzpomíná Eva Kuběnová. K vyslyšení výzvy však měla i jiný důvod. „Sama jsme se narodila jako nedonošené dítě a nebyla jsem kojena. Maminka tehdy za mnou celé týdny nemohla. Z vlastní zkušenosti tak vím, jak důležité je, aby po narození bylo dítě s mámou a máma s dítětem. I proto jsem se rozhodla, že to zkusím," přiznává.

Jak už to tak bývá, začátky nebyly vůbec jednoduché. Neměla úplně jasno v tom, jak pozici laktační poradkyně pojmout. „Musela jsem si všechno nastavit a prošlapat. Inspiraci jsem hledala u kolegyň v jiných nemocnicích, které už zkušenosti měly. A jezdíme i teď. Díváme se, jaké postupy používají, abychom naši práci mohly ještě zlepšit. Ohromně mě to baví. Ta práce mi prostě sedla," říká nadšeně dětská sestra. Jejím hlavním úkolem je zjednodušeně řečeno pomáhat maminkám. „Po porodu to totiž nemají vůbec jednoduché. Zvláště pak prvorodičky. Říká se sice, že kojení je základní a přirozená věc, ale my jsme už bohužel od někdejší přirozenosti poodstoupili a kojení už není pro všechny ženy jednoduché. Někdy dokonce říkají, že porod byl jednodušší než začít kojit," vysvětluje Eva Kuběnová. Jak ale ubezpečuje, rodičky ke kojení nenutí. Personál se vždy řídí jejich potřebami a přáními. „Když některá kojit nechce, je to její právo a svobodné rozhodnutí. Ale pokud se rozhodne kojit, jsme tu proto, abychom jí pomohly," dodává.

Dovést maminky k plnému kojení podle jejích zkušeností leckdy stojí velké úsilí. A pokud by zůstaly bez podpory, mohly by to i vzdát. „Musím jim být proto nápomocna při osvojení postupů, které kojení pomáhají, aby všechno zvládly i doma," dodává zkušená laktační poradkyně s tím, že zásadní je psychická podpora. „Při kojení se totiž objevují různé problémy - s prsy, záněty, přikládáním nebo růstovými spurty, kdy dítěti mléko nestačí. Když se vyskytnou, maminky si přestávají věřit. A my pro ně musíme být psychickou oporou," popisuje těžkosti spojené s původně přirozenou formou výživy dětí. Ne všechno se ale dá naučit hned po porodu, během tří, čtyřdenního pobytu v nemocnici. Proto na novorozeneckém oddělení funguje laktační poradna a maminkám je na internetových stránkách novorozenci.fnol.cz k dispozici také on-line poradna.

Vztah mezi maminkou a laktační poradkyní bývá obvykle velmi silný. „Stává se, že i slza ukápne. Někdy se mi vracejí podruhé i potřetí a to se pak vítáme srdečně jako dobré kamarádky. V případě maminek nedonošených dětí je to ještě intenzivnější, protože jsou u nás řadu týdnů a podpora pro ně musí být opravdu velká," popisuje Eva Kuběnová přátelské vztahy s rodiči. „S některými si pak píšeme a přátelíme se. Vazby jsou těsné a přetrvávají," doplňuje.

Její dlouhodobá práce v oblasti podpory kojení a laktačního poradenství se nyní dočkala pochvaly také od Laktační ligy. Respektovaná nezisková organizace, jejímž hlavním posláním je podpora, osvěta a propagace kojení, se při příležitosti dvacátého výročí založení rozhodla poprvé vyjádřit uznání vybraným lékařům a sestrám z celé České republiky předáním památečního certifikátu. Eva Kuběnová byla jedním ze šestnácti zdravotníků, kteří si ocenění převzali na konci září na slavnostním odpoledni v pražském Emauzském klášteře. „Byla jsem velmi překvapená. I když se práci snažím věnovat opravdu hodně, myslím, že jsou i mnozí jiní, kteří by si to zasloužili," říká skromně. „Ocenění ale rozhodně nepatří jenom mně. Sama bych nic nezmohla. Mám vynikající kolegyně, které mi pomáhají, máme výborný tým. Je to prostě ocenění pro nás pro všechny," vyzdvihuje dětská sestra spolupráci personálu Novorozeneckého oddělení FN Olomouc. Že péče o maminky a miminka v olomoucké porodnici splňuje ta nejpřísnější kritéria, dokládá i titul Baby Friendly Hospital Initiative (Nemocnice přátelská dětem), který nemocnice získala v roce 1999. „Mám ale radost i z toho, že Laktační ligu napadlo oceňovat naši činnost, že někdo vnímá, že je důležitá. Je to pro nás velká podpora," uzavírá Eva Kuběnová.

Jste maminka a potřebujete konzultovat potíže z oblasti kojení?

Evu Kuběnovou můžete oslovit v on-line poradně Novorozeneckého oddělení FN Olomouc na webové stránce novorozenci.fnol.cz/poradna/. Více o neziskové organizaci Laktační liga: www.kojeni.cz.

Z našeho **Facebooku**

Martina Škrabalová doporučuje Porodnice FN Olomouc
18. listopad

Chcela by som velmi poďakovať za úžasnú starostlivosť celému tímu olomouckej porodnice. 14. 11. 2018 sa nám narodila naša láska Pavlinka. Celý náš pobyt od príjmu až do prepustenia sme si s dcérkou pekne užili, všetci sa o nás krasne starali. :) Ešte raz ďakujeme.

To se mi líbí Komentář Sdílet

Veronika Gáborová doporučuje Porodnice FN Olomouc
10. listopad

Moc děkuji porodní asistence Janě Zahradníčkové a všem, které pomáhaly 6. 11. 2018 při zrození našeho štěstí, syna Vojtíška. Paní Zahradníčkovou jsem měla u porodu i před 16 lety, je to úžasná, lidská a trpělivá žena, ke které jsem měla plnou důvěru. Děkuji i všem z oddělení šestinedělí za neskutečně lidskou, ochotnou a profesionální péči! Jsem tolik ráda, že jsme se rozhodli pro Vás!!!

To se mi líbí Komentář Sdílet

Adéla Pohajdová doporučuje Porodnice FN Olomouc
22. říjen

Úžasný přístup od porodních sálů po šestinedělí. Úžasná porodní asistentka Kolářová a o sestřičkách a laktačních poradkyních ani nemluvím. Doktoři, kteří nechtějí nic podcenit a vše dělají do sebemenšího detailu. Moc děkujeme.

To se mi líbí Komentář Sdílet

Ondřej Tecmen doporučuje 470ml
13. listopad

Co bych chtěl vyzdvihnout?
Za mě úplně všechno, profesionalita, lidský přístup, super sestřičky, vždy dobrá nálada, neustále se na vás smějí a za vše vám děkují. To je to nejdůležitější, jelikož v dnešní době se to už moc nevidí. Sice z vás odsají, co můžou, ale vždy odcházím nabitý a spokojený. Prostě to tam dělají na jedničku, všechny tam jsou zkrátka super, nezbývá než doporučit.

To se mi líbí Komentář Sdílet

Nikola Korbelová doporučuje Fakultní nemocnice Olomouc
15. listopad

12. 11. 2018 jsem byla s mladším synem hospitalizována na dětském oddělení. Zítra nás propouští domů a můžu říct, že jsme se tady měli skvěle (když nebudu koukat na nemoc). Celý personál na dětském oddělení je úžasný a milý. Moc děkujeme za úžasný přístup, milé úsměvy a za to, s jakou láskou jste se o Matějíčka starali.

To se mi líbí Komentář Sdílet

Kamila Nejedlá doporučuje Fakultní nemocnice Olomouc
6. listopad

Chci hrozně moc pochválit dětské sestřičky na dětském - konkrétně oddělení 28D, byla jsem tam od neděle do dnes se synem na odstranění nosní mandle - sestřičky, jste úplně úžasné. Díky.

To se mi líbí Komentář Sdílet

Alena Urbancová doporučuje Fakultní nemocnice Olomouc
23. říjen

Chceme velmi poděkovat týmu pana profesora Táborského na oddělení JIP I. interní kliniky kardiologické za naprosto profesionální a neuvěřitelně lidský přístup, se kterým se postarali o naši babičku. Vrátili nám naději, kterou nám už jinde nedávali. Rodina Urbancova

To se mi líbí Komentář Sdílet

Pavla Karas doporučuje Fakultní nemocnice Olomouc
21. říjen

Děkuji všem z II. interní kliniky. Především z lůžkové části. Od doktorů, přes sestřičky, sanitářky a uklízečky. Přijali mě i s dvouměsíčním miminkem a respektovali kojení. Moc hezky se o nás starali a všichni byli moc hodní. :-)

To se mi líbí Komentář Sdílet

Petr Sirový doporučuje Fakultní nemocnice Olomouc
18. říjen

Díky za druhý život, budu se snažit.

To se mi líbí Komentář Sdílet

Helena Utínková doporučuje Fakultní nemocnice Olomouc
8. říjen

Já určitě doporučuji porodnici. Je tomu 26 let co jsem porodila dceru, kterou mi zachránili za 5 minut 12 akutním císařským řezem. Je to sice dlouho, přesto věřím, že se nic nezměnilo, ba právě naopak a přeji vám hodně štěstí ve vaší práci a hodně spokojených maminek a narozených miminek.

To se mi líbí Komentář Sdílet

Píšete nám

VAŠE DOPISY A E-MAILY NÁS TĚŠÍ, jsou pro nás zpětnou vazbou a vodítkem, jak naši práci dělat co nejlépe. Pokud se nám to daří a nemocný dokáže naši péči ocenit, je každé malé poděkování velkým povzbuzením. Obracet se můžete na redakci NemMAGAZÍNU, kontakty najdete v tiráži na straně 3.

RODINNOU TRAGÉDII ODVRÁTILA POMOC KAPLANŮ

Jsem vedení FN Olomouc velmi vděčná, že umožňuje a podporuje působení nemocničních kaplanů, kteří tak mohou konat cennou pastorační službu. V únoru ve FN Olomouc zemřel tatínek ve věku nedožitých 70-ti let. Moje starší sestra byla svědkyní jeho smrtelného zápasu. Po prožitém traumatu začala být apatická a snažila se „zapomenout“ za pomoci alkoholu. Hrozila další rodinná tragédie. S vědomím, že se u sestry jedná o duševní - duchovní záležitost, jsem hledala kontakt na nemocničního kaplana, se kterým by snad bylo možno pohovořit. Nalezla jsem kontakt na Poradnu Hořec. Mám za to, že jen a pouze díky odborné pomoci nemocničního kaplana, jmenovitě pana Vítězslava Vursta, se moje sestra i maminka dokázaly tak dobře a tak brzy vyrovnat se smrtí blízkého člověka. Kéž by ve všech našich nemocnicích fungovaly takovéto poradny, jejichž důležitost si mnozí uvědomí (bohužel) až po ztrátě někoho drahého. Eva Š.

PŘÍSTUP NA URGENTU JE SROVNATELNÝ S EVROPOU

Po kolapsu při cyklistickém výletu jsem byl přivezen na Oddělení urgentního příjmu. Zde mi bylo provedeno základní vyšetření včetně odběrů i vyšetření speciálními přístroji. Byl jsem vyšetřen i specialisty, urologem a neurologem. Za tento erudovaný profesionální přístup bych rád poděkoval v tu dobu sloužícímu lékaři MUDr. Janu Schovánkovi, Ph. D. včetně pomocného středně zdravotnického personálu za odborný a empatický přístup. Často cestuji po světě, především po západní Evropě, a proto mám možnost srovnání. Přístup k pacientovi, možnost okamžitého kompatibilního vyšetření i přístrojové vybavení je plně srovnatelné se špičkovými pracovišti v Německu, Rakousku nebo Itálii. Ještě jednou děkuji za příkladnou péči pracoviště Oddělení urgentního příjmu. Ing. Jiří T.

DO NÁROČNÉ OPERACE SE PUSTILI AŽ U VÁS

Ve vaší nemocnici pracují opravdu skvělí lékaři. Chtěla bych jim alespoň touto cestou vyjádřit nesmírnou vděčnost a obrovské poděkování. Jen málokdo si dovede představit, jaké je utrpení přijít o jednu ze základních životních funkcí, o funkci polykání. Z důvodu onkologického onemocnění přišel můj partner o hrtan a následně i o část jícnu. Po nezdařené plastické operaci v jiné nemocnici mu lékaři již téměř nedávali šanci se ještě někdy normálně najíst nebo napít. Přežíval pouze díky umělé výživě. Postupně jsem se snažila oslovit lékaře dvou různých nemocnic, ale marně. Až pan primář oddělení plastické a estetické chirurgie MUDr. Bohumil Zálešák, Ph.D. si troufnul pustit se do tak náročné operace. A tak snad ani není možné slovy popsat naši radost a pocity, když se operace podařila! Samozřejmě ve spolupráci s ostatními skvělými lékaři z Kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku, primářem MUDr. Richardem Salzmanem, Ph.D., a MUDr. Martinem Brožem, Ph.D. Náš dík patří rovněž celému týmu lékařů a sester z těchto oddělení a oddělení IPCHO za jejich přístup a péči. Soňa B., Zdeněk Č.

ODBORNOST, TAKT A CITLIVOST NÁM BYLY OPOROU

Chci vyjádřit poděkování a obdiv primáři I. chirurgické kliniky MUDr. Dušanu Klosovi a sestřičce Miladě Miklášové za lékařskou péči, kterou poskytoval mé mamince. Perfektní odborný přístup, laskavé jednání, takt a citlivost, s jakou jsme se s maminkou setkávaly v chirurgické ambulanci ze strany pana doktora Klose a sestřičky Miklášové, nám byly velkou oporou. Patří jim za to srdečné díky. Blanka G.

EXTRAKCE OSMIČKY? ZA MINUTU A BEZ BOLESTI HOTOVO

Stal jsem se vaším pacientem na zubním pohotovostním oddělení. Jelikož jsem ze Zábřehu a můj zubní lékař měl celý týden dovolenou, nezbylo mi nic jiného než navštívit vás. Šlo o extrakci „zubu moudrosti“ (osmičky), která mě v posledních dnech velmi zlobila. Po příchodu se mě ujal mladý lékař pan MDDr. Alexandr Jusku. Po odborné konzultaci, kdy mi přesně vysvětlil, jaké jsou možnosti pomoci, měl přijít ten „bolestivý zákrok“, kvůli kterému jsem několik předchozích dní nespal. Mohu vám říci, že jsem nic podobného v minulosti u zubaře nezažil. Pan doktor byl cca po minutě se zákrokem hotov a nejzajímavější bylo, že jsem necítil vůbec nic. Po zákroku mě pan doktor poslal pro jistotu ještě na rentgen, aby se ujistil, že je vše v pořádku. Nevím, jestli je pan doktor kouzelník, nebo šlo čistě o profesionální zkušenosti, každopádně jsem nic podobného nikdy nezažil. Kdybych mohl jeho profesionální práci popsat veřejnosti, spoustě lidem bych určitě odstranil celoživotní trauma ze zubaře. Opravdu smekám před tímto mladým doktorem a jsem rád, že se i dnes najdou mezi mladými taková „esa“, kterých je u nás v ČR velký nedostatek. Můžete být hrdí, že tento pan doktor patří k vašemu týmu. Tomáš E.

OPERACE MI PRODLOUŽILA ŽIVOT

Před deseti lety jsem se ve FN Olomouc podrobil operaci, která mi zjevně prodloužila život. Je mi 92 let a ještě v loňském roce jsem, už jako externista, konzultoval disertaci jedné doktorandky na FaME UTB ve Zlíně. Přijměte můj projev vděčnosti, obdivu a úcty k vaší náročné práci. A ještě bych vám rád popřál, a to primo loci – zdraví (alespoň na B, při nejhorším na C). Věřte, že v tomto případě vím, o čem mluvím. Josef K.

PANÍ DOKTORKA MI DALA ŠANCI OPĚT ŽÍT

Velmi rád bych poděkoval paní MUDr. Renatě Urbanové za péči, kterou mi věnuje. Strávil jsem na Hemato-onkologické klinice v minulých dnech hodně času a mohu opravdu vděčit paní lékařce, že mě dostala z hodně svízelné zdravotní situace a dala mi šanci opět psychicky i fyzicky žít. Díky ní neztrácím naději, byť je má diagnóza složitá, ale paní doktorka Urbanová je pro mne nadějí. Vděčím jí za mnohé. Má profesionální přístup k pacientovi, její erudovanost v oboru je pro mne jako laika příkladná, vážím si její lidské komunikace s pacientem, otevřenosti při diagnóze a hlavně výsledků v léčbě. Věřím, že to bude tak i nadále. Jsem stále pacientem paní MUDr. Urbanové, nevím, jak jí jinak poděkovat a jsem jí a snad i budu i nadále vděčným pacientem. Josef M.

V letošním podzimním vydání NemMagazínu byl v článku „Da Vinci zachraňuje lidské životy“ zveřejněn můj příběh. V textu však již nezaznělo moje poděkování p. prof. Marku Ľubuškému, p. prof. Radovanu Pilkovi i celému jejich týmu z Porodnicko-gynekologické kliniky. Proto všem ještě jednou děkuji touto cestou!

Jana Božová

POMŮCKA: ÁBÁDÁN, DENIER, RATEL, TIREE	SLOVENSKY KMÍN	BRITSKÝ CHEMIK A FYZIK	1. DÍL TAJENKY	ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ (ZKR.)		STRAŠPY-TEL (EXPRE-SIVNĚ)	JMÉNO GAGARINA		DAROVAT	INIC. HERCE BRZOBO-HATÉHO	ALKALITA	ODPLATA	BRAZILSKÝ SPISOVA-TEL	TELEVIZNÍ NOVINY (ZKR.)
SLOVNÍ POMOC					BANKOVNÍ JAKOST (ZKR.)			NESTYDA-TOST						
ASISTENT (SLANGOVĚ)					CHEM. ZN. ZLATA / ZÁNĚT UCHA			MĚSTO V ÍRÁNU / DOMÁCKY ALEXANDR						
STRANA (ZKR.)				NÁHLÁ ZMĚNA / CLOUMÁNÍM SRÁŽET						SEVE-ROVÝCHOD (ZKR.) / PODBRA-DEK			ZAVÝSK-NUTÍ	MOJI
ANGL. KOKTEJL									BEZ UŽITKU / BÁJNÝ PTÁK					
DRUH JEŠTĚRA						2. DÍL TAJENKY / MPZ IZRAELE								
	ČESKÝ SPISOVA-TEL (EDUARD)	DOUTI / ZÁSAH ŽOKEJE OTĚŽEMI					DOTAZ NA POČET / SVĚTADÍL						DENNÍ ZÁZNAM O PRŮBĚHU NEMOCI	KOČKOVITÁ ŠELMA
PAŘÍŽSKÉ HISTORICKÉ VĚZENÍ								ANGL. HORKÝ / KOREJSKÉ SOU-OSTROVÍ				PŘEDLOŽKA / UKAZOVACÍ ZÁJMENO		
ZNAČKA LYŽÍ						SOCIÁLNÍ ANAMNÉZA (ZKR.) / JMÉNO SUPERMANA			ČÁST KRÁLÍ-KÁRNY / SUŠENKA					
VÝROBCE TISKOVIN					OČNÍ ZÁKAL (ZAST.) / PTÁK BĚŽEC					RÝŽOVÝ ALKOHOL. NÁPOJ / HUDEBNÍ ZNAČKY				
ŘADOVÁ ČÍSLOVKA				PRVEK / NEJMENŠÍ ČÁSTICE HMOTY								ZKR. PRO OZNAČENÍ ULICE / LÉČKA		
	DUŠNOST	PARDU-BICKÝ PODNIK / PRIAMŮV SYN					SLOVENSKY JAK / VELKÝ PAPOUŠEK				3. DÍL TAJENKY / ANGL. PŘEPRA-COVAT			
BATOLEC								SOUŽENÍ / INDICKÝ ŠACHOVÝ VELMISTR						
OSAMO-CENO					HLAS VRÁNY / PSACÍ POTŘEBA				ANGL. ANO / GRUZÍNSKÁ HRA				FORMA	JINDY (NÁŘEČNĚ)
TÁBORNÍK						A TAKÉ NE / REVAN-ŠOVAT				ROVNĚŽ (ZKR.) / NAŘÍKATI				
NĚMECKY S(E)				KÓD RUMUNSKA / STARÁ FRANCOUZ-SKÁ MINCE			ITALSKÉ SÍDLO / DOUŠEK					VYSOKÉ NAPĚTÍ (ZKR.) / POVAHA		
SNÍŽENÝ TÓN A			PŘIDAT / NĚMECKY BÍDA								OPAK POD / PÁTRAT (HOVO-ROVĚ)			
	NORSKÝ MATEMATIK	4. DÍL TAJENKY / NĚMECKÝ FILOSOF (KARL)												
ČPAVEK								SVÍTAT (KNIŽNĚ) / NÁSEP					ČÁST SLONÍ HLAVY	ŽENSKÉ JMÉNO
PRŮSVITNÁ BAVLNĚNÁ TKANINA							TYP MOSTU / INIC. HOKEJISTY ELIÁŠE							
NÁZEV HLÁSKY R			SKUPINA LIDÍ SPJATÝCH SPOLEČNÝM ÚKOLEM						OSTROV VE SKOTSKU					
ŘÍMSKY 60			MEDOJED KAPSKÝ						PRVNÍ PŘEKLAD BIBLE					

K	E	N	O	T	S	Š	A	Ť	P	P	S	A	S	A
L	M	R	N	Ě	Í	K	B	K	O	R	Ú	I	U	Z
E	Č	U	O	N	V	B	O	J	K	O	T	E	P	Ó
N	Š	M	Á	T	A	S	L	M	L	M	C	Ě	R	V
Á	T	R	O	K	Á	Č	I	A	U	I	Ú	H	O	R
K	Ý	C	N	Á	E	T	T	F	M	N	T	Ý	K	E
T	A	N	I	T	A	K	I	L	K	O	I	E	S	N
K	I	O	F	N	O	L	O	M	O	U	C	T	R	P
A	A	L	N	J	T	K	N	N	I	T	A	Š	A	Y
P	O	S	E	R	E	A	E	A	O	D	A	Á	O	S
K	R	E	P	G	P	S	T	K	I	M	O	L	I	O
Ž	T	V	Ž	I	I	P	L	U	I	E	I	U	Y	P
L	Á	L	V	R	R	Ý	M	L	I	J	R	K	O	Ě
A	E	T	K	E	C	I	N	S	E	V	Á	I	A	N
B	T	Y	E	K	A	P	N	A	K	H	I	M	K	A

								2
		3						8
				3	4		9	
9	1		2			7		4
	5	2			7			
								6
		1	5	6		9		
	2							
		4	3		1	5		

Osmisměrka – slova k vyškrtnutí: ABOLITION, AMIL, ASPIRIN, BOJKOT, CINTAT, COMA, EKONOMIKA, ETÁŽ, FILTR, FLOK, HÁKY, IGELIT, IMITÁTOR, JILM, KAPNA, KLENÁK, KLIKATINA, KMIH, KOLMICE, KOMUNITA, KORPUS, LITERY, MÁTA, MIKULÁŠ, MOLI, MRNĚ, NERVÓZA, OKÁČ, OTEPI, PAKT, PĚNA, PLUIE, POSYP, PROMINOUT, PRTĚ, SEJF, SENO, SIRKY, SLUKA, STADIUM, STONEK, ŠUNT, TEÁTR, TKÁT, TÝRÁNÍ, ÚHOR, ÚROK, VESLO, VESNICE, VNOUČE, VPIS, ŽLAB, ŽLEB

Spojovačka pro děti

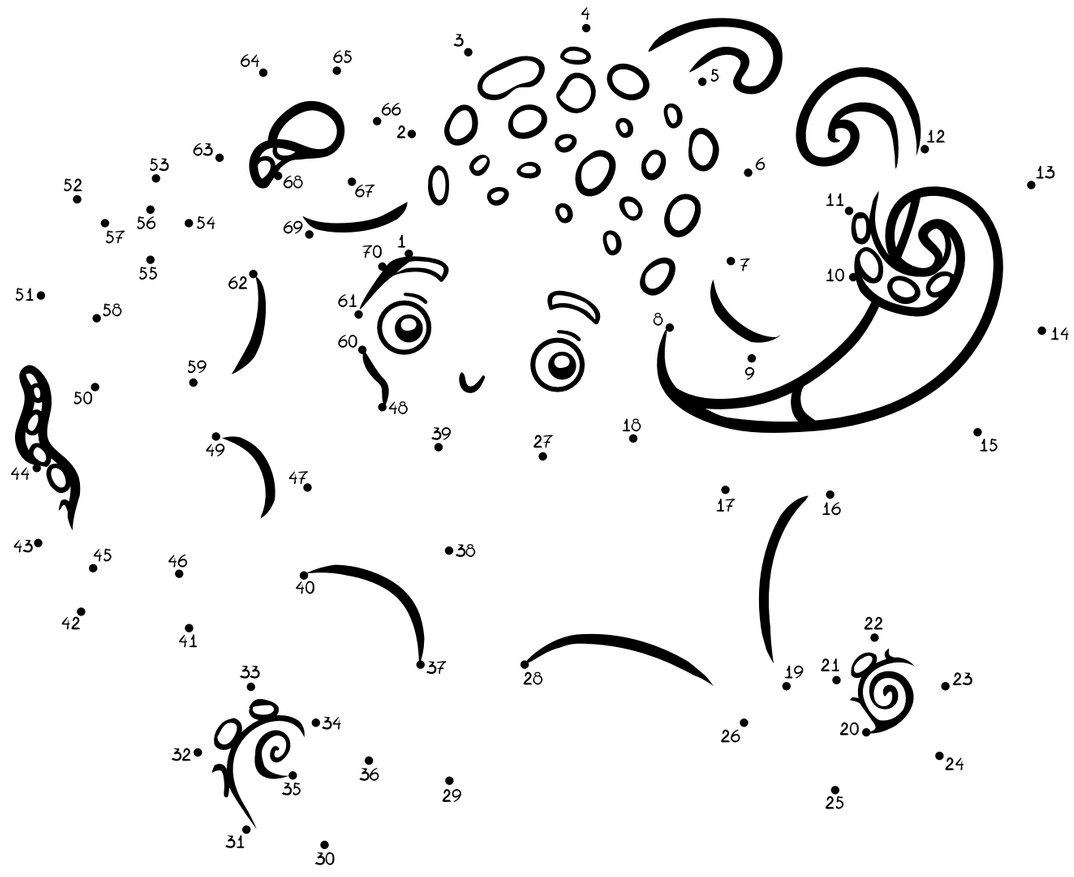

Orientační plán Fakultní nemocnice Olomouc

FAKULTNÍ NEMOCNICE® OLOMOUC

KLINIKA

- A anesteziologie, resuscitace a intenzivní medic. (KARIM)
- Q_1 dětská – ambulance
- Q_2 dětská – lůžka
- K hematoonkologie – ambulance
- L hematoonkologie – lůžka
- A I. chirurgie (všeobecná) – ambulance
- D_2 I. chirurgie (všeobecná) – lůžka
- A II. chirurgie (cévně-transplantační) – ambulance
- D_1 II. chirurgie (cévně-transplantační) – lůžka
- D_1 I. interna (kardiologie)
- Y II. interna (gastroenterologie a geriatrie)
- J_1 III. interna (diabetologie, nefrologie, revmatologie, endokrinologie)
- J_2 III. interna (dialýza)
- D kardiochirurgie – ambulance, lůžka
- A kardiochirurgie – JIP
- P chorob kožních a pohlavních
- M_3 neurochirurgie
- M_1 neurologie – ambulance, lůžka
- M_2 neurologie – JIP
- J_3 nukleární medicíny
- X nukleární medicíny (PET/CT)
- E_1 oční
- H_1 onkologie – ambulance, lůžka
- H_2 onkologie – ozařovny, lůžka
- S ortopedie
- R ortopedie – infekční jednotka
- E_2 otolaryngologie (ORL)
- H_2 plicních nemocí a TBC – ambulance
- H_1 plicních nemocí a TBC – lůžka
- C porodnicko-gynekologická – ambulance, lůžka
- T porodnicko-gynekologická – fetální medicína
- P pracovního lékařství – ambulance
- V psychiatrie – ambulance AT
- U psychiatrie – ambulance, lůžka
- T psychiatrie – dětská ambulance
- A radiologie (RTG, CT, MR, UZ)
- T radiologie (mamograf)
- O_1 tělovýchovného lékařství a kardiovaskulární rehabilitace
- A traumatologie – chronická ambulance
- D_1 traumatologie – lůžka
- A urologie – ambulance
- D_1 urologie – lůžka
- R ústní, čelistní a obličejové chirurgie

ÚSTAV

- Z_P farmakologie
- T lékařské genetiky
- Z_P imunologie
- Z_P mikrobiologie
- Z_P klinické a molekulární patologie
- Z_P soudního lékařství a med. práv
- Z_P teoretické ústavy LF UP
- Z_R molekulární a translační medicíny LF UP

ODDĚLENÍ

- F alergologie a klinické imunologie
- A centrální operační sály a sterilizace
- A intenzivní péče chirurgických oborů
- I klinické biochemie
- Q_3 klinické biochemie – dědičné metabolické poruchy
- M klinické logopedie
- W_D léčebné výživy
- Z lékárna – hlavní a výdej zdrav. potřeb
- A lékárna – výdejna
- H_2 lékařské fyziky a radiační ochrany
- Y_B nemocniční hygieny
- C novorozenecké
- A plastické a estetické chirurgie – ambulance
- D_2 plastické a estetické chirurgie – lůžka
- Q_2 klinické psychologie
- L_3 rehabilitace – ambulance
- D_1 rehabilitace – lůžka
- Y_B sociální
- L_2 transfuzní – dárci krve

- W_A ředitelství
- Y náborové centrum dárců kostní dřeně
- X_Q centrální archiv (pevnůstka)
- lékárna
- nemocniční kaple
- kuřácké místo
- P parkoviště
- parkovací automat
- vstup do areálu
- X_R potrubní pošta
- Y_F ombudsman
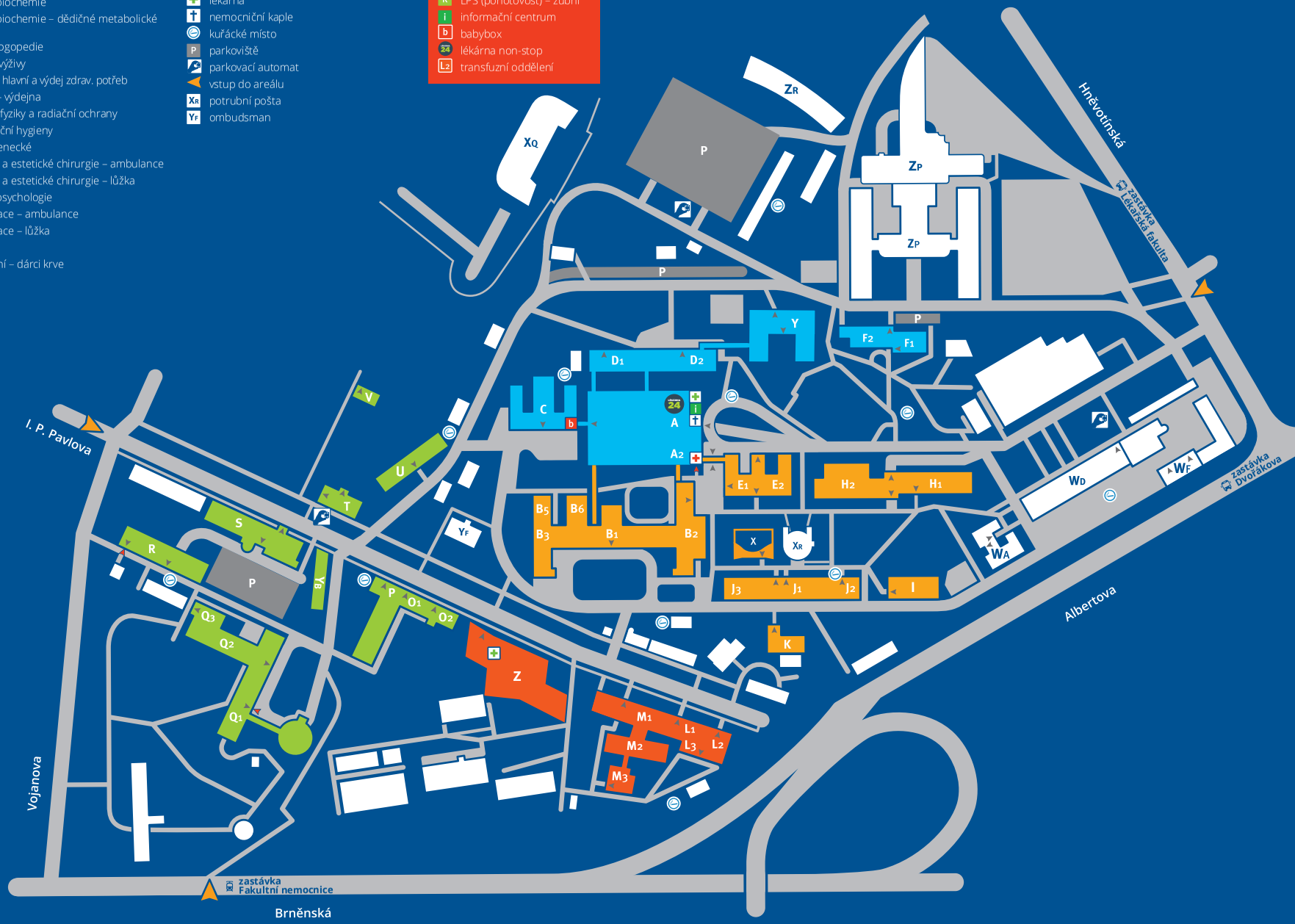
- A_2 urgentní příjem
- A_2 LPS (pohotovost) – dospělá
- Q_1 LPS (pohotovost) – dětská
- R LPS (pohotovost) – zubní
- i informační centrum
- b babybox
- 24 lékárna non-stop
- L_2 transfuzní oddělení